

(PEFC FI 1002:2022)

Krav på en hållbar skötsel och användning av skog

PEFC STANDARD
PÅ SVENSKA

PEFC Finland phone +35840 0765437
Elimäenkatu 17–19 email office@pefc.fi
00510, Helsinki www.pefc.fi
Finland

Upphovsrätt

© PEFC Finland 2022

PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf innehar upphovsrätten till detta dokument. Dokumentet och de översatta versionerna av det finns på PEFC Finlands webbplats (pefc.fi) och fås även från kontoret.

Detta dokument får inte ändras eller användas i kommersiellt syfte utan tillstånd av PEFC Finland – Finlands Skogscertifiering rf.

Om det finns oklarheter mellan de olika språkversionerna är den engelska versionen den primära.

Dokumentets titel: Krav på en hållbar skötsel och användning av skog

Dokumentets nummer: PEFC FI 1002:2022

Fastställt av: PEFC Finland – Finlands Skogscertifiering rf

Fastställt: 16.2.2022

Publicerat: 17.2.2022

Ibruktagande: 16.2.2023

Övergångsperiod för ibruktagandet: till 16.2.2024

Innehåll

Innehåll	3
Förord	4
Inledning	5
2. Obligatoriska referenser	20
3. Termer och definitioner	20
4. Tillämpning av standarden	21
5. Ledning	23
6 Planering	23
8. Verksamhet	33
9. Bedömning av prestationsnivån	52
10. Förbättringar	53
Bilaga 1. Tillämpning av kraven på julgrans- och pyntegröntodling	55
Bilaga 2. Lagstiftning som är central för det finländska skogsbruket	56

Förord

PEFC Council (the Programme for the Endorsement of Forest Certification schemes) är ett världsomfattande skogscertifieringssystem som främjar ekologiskt, socialt, ekonomiskt och kulturellt hållbart skogsbruk med hjälp av skogscertifiering, spårbarhetscertifiering och märkning av skogsbaserade produkter.

Skogscertifiering verifierar att skogarna sköts och används på ett hållbart sätt. PEFC-certifieringen stöder uppnåendet av de mål för en hållbar användning av skog som ställts av samhället och erbjuder medborgarna många olika möjligheter att njuta av skogarna. PEFC ger företag och konsumenterna en försäkran om att skogsprodukterna har ett ansvarsfullt ursprung.

PEFC Finland – Finlands skogscertifiering rf främjar och administrerar PEFC-certifieringen i Finland samt organiserar fastställandet av en PEFC-standard för hållbar skötsel och användning av skog, vilket sker genom en öppen, transparent och delaktiggörande process som grundar sig på samsyn.

Finlands PEFC-system har varit godkänt av det internationella PEFC sedan år 2000. Ett internationellt godkännande av PEFC förutsätter att det nationella systemet för skogscertifiering uppfyller de krav som ställs i PEFC:s internationella standarder samt för förvaltningen av PEFC.

Denna standard ingår i en serie standarder för den finländska PEFC-skogscertifieringen, vilken PEFC Finland innehar äganderätten till.

Detta dokument, som tas i bruk den DD MM YYYY och för vilket övergångsperioden för ibruktagandet upphör den DD MM YYYY, ersätter standarden PEFC FI 1001:2014.

Följaktligen:

- a) är certifiering enligt standarden PEFC FI 1002:2022 inte möjlig under perioden mellan publiceringen (DD MM 2022) och ibruktagandet (DD MM 2023),
- b) ska all certifiering som sker efter ibruktagandet (DD MM 2023) överensstämma med detta dokument (PEFC FI 1002:2022),
- c) ska alla organisationer som har certifierats före ibruktagandet (DD MM 2022) iaktta kraven enligt detta dokument (PEFC FI 1002:2022) senast när övergångsperioden för ibruktagandet löper ut. Certifieringsföretaget bedömer hur kraven har uppfyllts genom externa revisioner som görs efter att övergångsperioden för ibruktagandet har löpt ut.

Inledning

Hållbar skogsvård är ett helhetsbetonat tillvägagångssätt som innebär att skogar och skogsmark sköts och används på ett sätt som bevarar deras mångfald, produktivitet, förnyelseförmåga och livskraft samt potential att nu och i framtiden stå för viktiga ekologiska, ekonomiska och sociala funktioner lokalt, nationellt och globalt utan att andra ekosystem skadas.

Sedan FN:s miljö- och utvecklingskonferens (UNCED) i Rio år 1992 har hållbar skogsvård varit det ledande begreppet i både internationella och regionala samtal och åtgärder. I Europa har man inom ramen för de ministerkonferenser (MCPFE, för närvarande Forests Europe) som behandlar skyddet av de europeiska skogarna uppnått ett brett samförstånd om principerna, riktlinjerna, kriterierna och indikatorerna för hållbar skogsvård. Dessa konferenser utgör en fortgående process som hundratals experter från många olika intressentgrupper har deltagit i.

Finlands skogar och skogsbruk

Skogarna är alltjämt viktiga för Finland – i dag på ett mera mångsidigt sätt än kanske någonsin tidigare. Enligt en färsk undersökning är det tydligt att skogarnas ekonomiska värde fortfarande är skogarnas viktigaste värde för skogsägarna. För medborgarna börjar skogarnas mångfald, användningen av skogarna för rekreation och skogarnas betydelse för klimatet spela en allt större roll. I Finland har den diversifierade skogsindustrin fortfarande ett starkt inflytande över samhällsekonomin och regionerna, och den är beroende av tillgången på inhemskt virke. Via förnyelsebar produktion bidrar den finländska skogsindustrin till att hitta lösningar för hur man kunde ersätta fossilekonomin med en bioekonomi.

År 2018 uppgick bruttovärdet av skogsindustriproduktionen till 23,4 miljarder euro och den stod för 19 procent av värdet av hela fabriksindustriproduktionen. Denna sektor står för över 20 procent av Finlands exportintäkter och skapar sysselsättning särskilt ute i landskapen. Sett till storleken är Finland den stat som är mest beroende av skogar och som stöder sig mest på verksamheten inom skogssektorn i hela världen. Finland har samlat på sig unik kompetens inom skogsbruk och skogsindustri.

Skogstillgångarna och skogarnas tillväxt

Av Finlands landareal är $\frac{3}{4}$ eller omkring 23 miljoner hektar skogbevuxen. Dessutom finns det över 3 miljoner hektar markområden som hör till skogsbruket där trädbeståndet är litet, såsom öppna myrar och bergbunden mark. Största delen av Finland hör till den boreala eller norra barrträdszonen. Fyra barrträdsarter och knappt 30 lövträdsarter och vedartade buskar växer naturligt i Finland. Majoriteten av de finländska skogarna är barrträdsdominerade skogar där lövträd ofta växer som blandträdslag. De trädslag som är viktigast ur ett ekonomiskt perspektiv är tall (*Pinus sylvestris*), gran (*Picea abies*) och björk (*Betula pendula* och *B. pubescens*).

Skogen vårdas för att den ska vara till ekonomisk nytta för ägaren och samhället och behålla sitt värde även för kommande generationer.

Skogarna vårdas enligt beståndsfigurer. När det gäller skog avses med figur en del av en skog som är enhetlig med avseende på behovet av åtgärder, växtplatsen och trädbeståndet. Skogsvårdsåtgärder och avverkning gäller i allmänhet ganska små arealer. Till exempel på privatägd mark uppgick den genomsnittliga förnyelseavverkningsytan år 2014 till 1,2 hektar i södra Finland och till 1,8 hektar i norra Finland. Omloppstiden är lång i våra nordliga förhållanden: 60–120 år beroende på träslag och växtplats.

Efter en förnyelseavverkning förnyas skogarna antingen på naturlig väg med hjälp av fröträd eller genom odling av de inhemska träslag som lämpar sig bäst för växtplatsen. Genom vård av plantskogar och gallringsavverkning skapas det växtutrymme för träd av god kvalitet och högt ekonomiskt värde. Till skogsvården hör även bevarande av den biologiska mångfalden och motverkande av näringsutsläpp efter avverkning med hjälp av vattenvårdsåtgärder. De naturvårdsträd och grupper av naturvårdsträd som lämnas kvar på avverkningsområdet säkerställer att det i ekonomiskogarna bildas sådan död ved som är viktig för många arter samt livsmiljöer. Luckhuggning och plockhuggning som är inriktad på kontinuerligt skogsbruk har ökat särskilt i norra Finland och när det gäller torvmarksskogar. Andelen avverkning inom det kontinuerliga skogsbruket utgör emellertid fortfarande endast ca 3 procent av all avverkning som anmäldes år 2020.

Genom de riksskogstaxeringar (RST) som utförs av Naturresursinstitutet följer man regelbundet upp hur skogarnas tillstånd utvecklas. Den information om skogstillgångarna som RST tar fram grundar sig på mångsidiga terrängmätningar. Enligt senaste inventeringsdata uppgår den totala virkesvolymen i de finländska skogarna till omkring 2 500 miljoner kubikmeter och trädbeståndets årliga tillväxt till 108 miljoner kubikmeter. Virkesvolymen har fördubblats på hundra år i och med att tillväxten har ökat klart mera än avverkningarna.

Utöver tillväxten och virkesvolymen statistikförs även uttaget av virke ur våra skogar noggrant i Finland. För stamved har avverkningsuttaget uppgått till ca 60–78 miljoner kubikmeter om året under 2010-talet. I Finland överstiger trädbeståndets årliga tillväxt avverkningarna och den naturliga avgången med ca 20 miljoner kubikmeter.

Eftersom skogarna har varit i ständig användning under en lång tid finns det inte några stora områden med helt orörda naturskogar i Finland. Det är närmast endast på skyddsområden i Lappland och östra Finland som det finns skogar som är i naturtillstånd. I det finländska skogsbruket förnyas skogarna med inhemska träslag och i skogsvården prioriteras utvecklingen till blandskogar. I Finland har vi inga trädplantager med ett träslag och intensivodling.

Ett särdrag i det finländska skogsbruket är den stora andelen dikade myrar, dvs. torvmarksskogar. Man har uppskattat att ca 20 procent av det nuvarande virkesförrådet finns på torvmarker. Hittills har det i Finland dikats ca 5,7 miljoner hektar myrar för skogsbrukets behov. Detta motsvarar 55 procent av den ursprungliga myrarealen. Enligt den senaste riksskogstaxeringen finns det kvar 4 miljoner hektar odikade myrar.

Skogarnas mångfald

För att mångfalden i skogsnaturen ska tryggas behövs det både skyddsområden och naturvårdsåtgärder i ekonomiskogarna som är effektivare än i nuläget. Eftersom ekonomiskogarna täcker in ca 95 procent av skogsarealen i södra Finland, avgörs ödet för skogarnas mångfald och de hotade arterna i hög grad av vilka åtgärder som vidtas i ekonomiskogarna. I samband med uppdateringen av standarden har man på basis av undersökningar identifierat ett klart behov av mera åtgärder som stöder mångfalden i ekonomiskogarna. Eftersom åtgärderna sannolikt kommer att medföra ökade kostnader för markägarna är det skäl att genomföra ändringarna av standarden stegvis och bedöma effekterna av åtgärderna medan standarden är i kraft.

Det ensidiga trädbestånd som tidigare skogsbruksanvändning har lett till samt minskningen av gammelskogar försvårar bevarandet av mångfalden. Skogarna utgör den primära livsmiljön för ungefär en tredjedel av landets hotade arter. Enligt den femte redovisningen av hotade arter i Finland (2019) är 9 procent av skogsarterna hotade. De viktigaste orsakerna till att skogsarterna har blivit hotade är skogsförnyelse- och skogsvårdsåtgärder, förändringar i förhållandet mellan olika trädslag i skogarna, färre gamla och storväxta träd, mindre mängd död ved och färre brandfält. I synnerhet gamla momarker och lundar är värdefulla livsmiljöer för hotade skogsarter.

Strukturdrag i skogarna som stöder mångfald

Strukturdrag i livsmiljön som är viktiga för skogsnaturens mångfald är bl.a. murkna lågor och rotstående träd, gamla lövträd och barrträd, brandskadade träd och att trädbeståndet har varierande struktur och blandade trädslag.

Om en stor del av landskapet är täckt av skog tryggar det en riklig förekomst av många skogsarter samt det sätt på vilket de står i samband med varandra. Av risväxterna kan blåbär karakteriseras som en nyckelart i de boreala skogarna. Skydd i närheten av markytan är ett viktigt strukturdrag i skogen. Snår och andra sätt att bevara underväxt och trädbestånd i olika skikt vid röjning och avverkning utgör metoder genom vilka man kan säkerställa att det finns kvar tillräckligt med skydd i närheten av markytan.

Genom att använda ekonomiskogarna på ett sådant sätt att strukturdrag som är viktiga för mångfalden bevaras, kan man bidra till att trygga skogarnas mångfald. Ekologisk forskning har visat att vissa strukturdrag i skogarna är viktiga för bevarandet av skogarnas mångfald. Särskilt död och murknande ved är viktig för hundratals skogsarter och målet är att bevara och att öka mängden sådan ved. Man strävar också efter att öka lövträdens andel, och särskilt sälgens och aspens andel, i syfte att trygga mångfalden.

Ett tätt skogsvägnät och god övervakning har i praktiken fått skogsbränderna att upphöra i Finland. Det är viktigt att man i skogarna ökar mängden bränd ved, som är viktig för ett stort antal skogsarter. Därför bränns skog under kontrollerade former, så att de arter som är beroende av skogsbränder inte längre ska vara hotade.

Skyddsområden

Det finns i Finland totalt 2,9 miljoner hektar skyddad skog (skogs- och tvinmark), vilket utgör 12,6 procent av skogsarealen. Av den skyddade skogsarealen finns 2,3 miljoner hektar i norra Finland och denna areal upptar ca 20 procent av skogsarealen i det aktuella området. Med tanke på den biologiska mångfalden finns det största behovet av att vidareutveckla nätet av skyddsområden och naturvården i ekonomiskogarna alltså i södra Finland. De skyddade skogarna består av skogarna i de lagstadgade skyddsområdena och skyddade mångfaldsobjekt i ekonomiskogarna. Det finns 2,4 miljoner hektar skog i de lagstadgade skyddsområdena. De skyddade mångfaldsobjekten i ekonomiskogarna omfattar 0,5 miljoner hektar.

Nätverket Natura 2000 tryggar livsmiljöerna för de naturtyper och arter som anges i Europeiska unionens habitatdirektiv. I Finland omfattar nätverket Natura 2000 fem miljoner hektar. Av detta utgör tre fjärdedelar, dvs. 3,6 miljoner hektar, landområden. Det finns totalt 1 866 områden. Av dessa områden finns det i Finland 1 721 särskilda bevarandeområden (SAC-områden) enligt habitatdirektivet och 470 skyddsområden (SPA-områden) enligt fågeldirektivet. SAC- och SPA-områdena överlappar delvis varandra.

Frivilligt skydd

Handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland 2014–2025, eller METSO-programmet, kombinerar skyddet och ekonomibruket av skogarna. Målet med programmet är att stoppa tillbakagången för de skogbevuxna naturtyperna och skogsarterna och etablera en gynnsam utveckling för den biologiska mångfalden. Programmet genomförs med frivilliga och ekologiskt och ekonomiskt effektiva medel. Statsrådet godkände programmet i juni 2014. Programmet kommer att fortsätta efter 2025.

I METSO-programmet grundar sig skyddet på frivillighet från markägarnas sida och programmet genomförs med både permanenta och tidsbestämda åtgärder. Genom frivilligt skydd tryggas sådana livsmiljöer i skogsnaturen som är representativa i fråga om trädbeståndets strukturdrag och som uppvisar mångfald i fråga om arterna.

Livsmiljöprogrammet Helmi är ett nytt omfattande program som startats av miljöministeriet och som stärker mångfalden i Finlands natur och tryggar de livsviktiga ekosystemtjänster som naturen tillhandahåller. Samtidigt stävjas klimatförändringen och främjas en anpassning till den. I programmet Helmi tar man itu med den största direkta orsaken till att Finlands natur utarmas: att värdefulla livsmiljöer minskar och att deras kvalitet försämras. I programmet:

- skyddas och restaureras myrar
- restaureras fågelvatten och våtmarker med tillhörande strandområden
- sköts vårdbiotoper
- vårdas skogliga livsmiljöer, såsom lundar och solexponerade områden
- vårdas och restaureras naturen på stränder och i vatten, exempelvis sandstränder.

Aktörerna inom skogssektorn har stor betydelse när olika skyddsalternativ ska presenteras för markägaren och när objekt som är värdefulla för mångfalden ska identifieras och väljas ut.

Yt- och grundvatten

Det finns rikligt med vattendrag och viktiga grundvattenreserver i Finland. I fråga om rekreation har vattendragen en stor betydelse i Finland. Det bindande målet enligt ramdirektivet för den vattenpolitik som gäller inom hela EU är att allt yt- och grundvatten ska uppnå god status senast år 2027 och att en försämring av vattnets status ska förhindras. Målet gäller alla vattendrag enligt vattenlagen och alla grundvattenområden. För att målen ska uppnås utarbetas det vart sjätte år förvaltningsplaner och åtgärdsprogram som ska godkännas av statsrådet och som även innehåller sådana åtgärder och styrmedel som behövs inom skogsbrukssektorn på både riksnivå och regional nivå.

Särskilt när det gäller sådana vattendrag som räknas som bäckar har undersökningar visat att de nuvarande skyddszonerna inte räcker till för att trygga vattenstatusen. Skyddszoner för vattendragen, behandlingen av dem och bevarandet av den skugga som strandskog ger har stor betydelse för bevarandet av en god vattenstatus. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt vattendrag med ett laxbestånd som förökar sig naturligt. Även framöver behöver man granska hur åtgärderna inom skogsbruket genomförs och påverkar vattenstatusen. Det finns även ett särskilt behov av att noggrannare än nu planera dikningar och markberedning så att konsekvenserna för vattendragen blir så små som möjligt. Ju mindre markberedning, desto färre konsekvenser för vattendragen.

När det gäller att trygga grundvatten är det viktigast att förebygga att grundvattnets kvalitet försämras och att grundvattnets ytnivå sjunker. De åtgärder inom skogsbruket som har störst påverkan på grundvattnet är gödning, användning av växtskyddsmedel och alla dikningar och annan markberedning. En del av grundvattenområdena har också en viktig betydelse för sådana värdefulla naturobjekt i naturtillstånd eller ett därmed jämförbart tillstånd som skyddas i annan lagstiftning.

Skogarna och klimatet

Skogarnas årliga tillväxt har länge rejält överstigit den årliga avverkningsvolymen, vilket betyder att kollagen i vegetationen och marken i de finländska skogarna hela tiden har vuxit och att skogarna har fungerat som kolsänka. I Finland har skogarnas nettokolsänka, dvs. den mängd koldioxid som skogarna binder ur atmosfären, sedan 1990 varierat mellan 17,5 och 47 miljoner ton koldioxidekvivalenter (Mt CO₂-ekv.). Om skogarnas nettokolsänka jämförs med Finlands totala utsläpp, kan man säga att sänkan på årsnivå har motsvarat i genomsnitt drygt en tredjedel av Finlands totala utsläpp.

Finland har internationellt och inom ramen för Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod förbundit sig att fram till år 2020 upprätthålla en kolsänka som uppgår till 19 Mt CO₂-ekv. per år. Inom ramen för Europeiska Unionens gemensamma mål har för åren 2021–2025 referensvärdet för kolsänkor i de finländska skogarna utan träprodukter fastställts till ca -23,5 Mt CO₂-ekv. per år och med träprodukter till ca -29,4 miljoner ton. Referensvärdet är

en kalkylmässig beräkning av de skogliga kolsänkorna 2021–2025.

I Finland utgör skogsavverkningarna en viktig faktor som påverkar de årliga variationerna i kolsänkan. Förutom trädbeståndet tas även sådana förändringar i markens kollager som orsakas av mänsklig verksamhet med i skogarnas kolsänka. När Finlands klimatmål ska uppnås är skogarnas kolsänkor av avgörande betydelse, och de kan utökas med hjälp av god skogsvård och en större skogsareal. Inom markanvändningssektorn uppnås utsläppsminskningar genom att man förebygger avskogning och begränsar röjningen av framför allt skogar med torvunderlag.

Att stoppa avskogningen är markanvändningssektorns främsta medel för att stävja klimatförändringen. Kolsänkor och kollager kan tryggas genom att man strävar efter en längre omloppstid för skogarna och ökad tillväxt exempelvis med hjälp av gödsling. Gödsling är en effektiv metod särskilt i torvmarksskogar med hög kvävehalt i marken, eftersom de har den bästa potentialen om man vill öka trädbeståndets tillväxt.

En fjärdedel av de finländska skogarna är torvmarksskogar. Marken i torvmarksskogarna består av torv, som bryts ner långsamt och producerar växthusgaser – i kontakt med syre till koldioxid och i syrefria förhållanden till metan. Utsläppen från marken i sådana här skogar som växer på torvmark motsvarar ca en fjärdedel av kolsänkan i de finländska skogarnas trädbestånd. Genom skogsvårdsåtgärder och reglering av vattennivån kan man minska nedbrytningen av torv och utsläppen från torvmarksskogarna. Genom att se till att det finns trädbestånd i torvmarksskogarna kan man säkerställa en lämplig torrläggning och undvika sådan grävning av diken som ökar utsläppen.

I takt med klimatförändringen ökar den förlängda växtperioden och uppvärmningen trädbeståndets tillväxt. Å andra sidan ökar klimatuppvärmningen risken för skogsskador, i synnerhet när det gäller sådana sjukdomsalstrare och skadegörare vars spridning tidigare har förhindrats av Finlands kalla klimat. Klimatförändringen kan också öka risken för torka och vindskador samt följdskador av dessa. Kontrollen över skogsskador främjar målen i anknytning till både anpassningen till och stävjandet av klimatförändringen. Beredskapen inför klimatförändringen accentuerar betydelsen av god skogsvård. Ett sätt är att ägna större uppmärksamhet än tidigare åt trädbeståndets livskraft och skogarnas artrikedom. Särskilt med tanke på vattenvården är det viktigt att uppmärksamma variationerna i vattenmängden och särskilt riskerna med ökad nederbörd under vintern.

Skogarna är i huvudsak privatägda

Äganderätten och besittningsrätten till skog definieras i lag och gäller alla markområden. Lantmäteriverket förvaltar ett fastighetsdatasystem och ett av dess basregister är lagfarts- och inteckningsregistret, i vilket man förvaltar fastigheternas ägaruppgifter. Lagfarts- och inteckningsregistret är offentligt och även fastigheternas ägaruppgifter är offentlig information.

Privata skogsägare, vanliga familjer, äger 60 procent av skogsmarken och 70 procent av trädbeståndets tillväxt. Dessa skogsägare står för 80 procent av industrins behov av inhemskt virke.

De statliga skogar som förvaltas av Forststyrelsen omfattar en fjärdedel av skogsmarken, men statens andel av avverkningen utgör endast en tiondedel. Skogsbolagen äger knappt tio procent av skogsmarken och deras andel av avverkningen är i det närmaste densamma. Kommuner, församlingar, stiftelser och samfällda skogar äger de resterande cirka fem procenten av Finlands skogsmark.

Av de skogar som ägs av privatpersoner finns merparten i de frodiga markerna i södra Finland. Statens skogar finns i huvudsak i de karga markerna i norr. Detta är förklaringen till att tillväxten och avverkningen är större än ägarandelen när det gäller privatägda skogar.

Det finns ungefär 350 000 familjeägda skogsfastigheter som äger minst två hektar skogsmark. Dessa skogsfastigheter har totalt över 600 000 ägare, eftersom en del av fastigheterna ägs tillsammans med make och en del av dödsbon eller sammanslutningar. De familjeägda skogsfastigheternas storlek är i genomsnitt 30 hektar.

Tabell 1. Skogarnas och virkesförrådets ägarstruktur i Finland

	Privata	Andra	Staten	Bolag	Totalt
Skogsbruksmark (1 000 ha)	13 617	1 493	9 191	1 945	26 246
Virkesförråd (miljoner m ³)	1 588	152	520	214	2475
Årlig tillväxt (miljoner m ³)	81,64*		26,18**		107,82
Årlig avverkning (1 000 m ³)	53 125*		10 565**		63 690

*Privata och andra sammanlagt

**Staten och bolagen sammanlagt

Lagstiftning och den skogspolitiska styrningen

Ända sedan slutet av 1940-talet har skogsbruket i Finland kraftigt satsat på långsiktig hållbarhet inom virkesproduktionen. På 1990-talet utvidgades målen inom skogspolitiken så att de även gällde miljömässig hållbarhet. Statens åtgärder, lagstiftningen, de nationella och regionala skogsprogrammen samt de privata skogsägarnas egen verksamhet och samarbete har backat upp förutsättningarna för att idka ett hållbart skogsbruk.

Finland har haft en skogslag sedan 1886 och den senaste revideringen av den gjordes år 2014. Den gällande lagen ger skogsägarna större frihet än tidigare i fråga om behandlingen av skog. Dessutom har vi många andra lagar, såsom naturvårdslagen och vattenlagen, som styr en hållbar skötsel och användning av skogarna. Lagstiftning som påverkar skogsbruket beskrivs närmare i bilaga 2. Användningen, skötseln och skyddet av skogarna styrs också av EU:s gemensamma lagstiftning, som antingen är direkt tillämplig eller som genomförs

genom nationell lagstiftning.

Genom den nationella skogsstrategin 2035 genomförs de mål i Agenda 2030 som gäller skogarna och strategin uppmärksammar tydligare än förut bl.a. klimathållbarhet och tryggnad av skogsnaturens mångfald. I strategin beskrivs prioriteringarna och åtgärderna i utvecklandet av skogssektorn, vilka i samarbete med organisationerna inom skogssektorn drivs vidare av det offentliga som ett led i ett gemensamt utvecklande av skogssektorn. De helt nya projekt som strategin har utökats med gäller ett klimathållbart skogsbruk, internationell skogspolitik och EU-påverkan samt produkter som tillverkas av trä. Digitalisering och ökad växelverkan accentueras som projekt som genomsyrar hela strategin. Mångsidigare skogsvårdsmetoder, tryggnad av mångfalden, vattenvård och diversifierad näringsverksamhet ingår numera också i flera projekt än tidigare i strategin.

Bioekonomistrategin är nära kopplad till den nationella skogsstrategin. Målet med Finlands nationella bioekonomiska strategi är att genom ökad bioekonomisk affärsverksamhet samt produkter och tjänster med högt mervärde skapa ny ekonomisk tillväxt och nya arbetsplatser, samtidigt som man säkrar förutsättningarna för att naturens ekosystem ska fungera.

Målet med strategin för skydd och restaurering av småvatten är bl.a. att effektivisera tillämpningen av lagstiftningen om småvatten och främja sådana åtgärder som vidtas i syfte att förbättra småvattnens status.

NTM-centralerna främjar tryggnaden av den biologiska mångfalden och övervakar bl.a. att skyddsområden och arter beaktas i samband med projekt och åtgärder som innebär förändringar i miljön. NTM-centralerna behandlar t.ex. de anmälningar som skogscentralen gör med stöd av 7 a och 14 b § i skogslagen och deltar i upprättandet av de regionala skogsprogrammen. När det gäller vattenlagen behandlar NTM-centralerna anmälningar om skogsdikning samt sköter andra uppgifter i anknytning till vattenlagen, såsom tillsynen över sådana naturtyper som skyddas enligt vattenlagen.

Finland har förbundit sig till EU:s strategi för biologisk mångfald, som har som mål att stoppa försämringen av den biologiska mångfalden senast 2030. Strategin ställer mål för skyddet och återställandet av naturen och föreslår åtgärder för hur målen kunde uppnås. Initiativen inbegriper också förslag om olika naturbaserade lösningar genom vilka man, förutom att trygga mångfalden, även kunde minska utsläppen från myrar, torvmark, skogar, ängar och jordbruksmark och främja en anpassning till klimatförändringen. Ett flertal av de åtgärder som föreslagits påverkar skogarna och skogsbruket. Kommissionen håller dessutom på att inleda beredningen av en skogsstrategi för EU, vilken ska bli klar år 2021. Målen för de strategier som finns på EU-nivå ska uppnås genom nationell lagstiftning, olika program och andra styrmedel.

Skogscentralen utövar tillsyn över efterlevnaden av skogslagarna. Skogscentralen har anvisats uppgifter i anknytning till tillsynen över efterlevnaden av och verkställigheten av

bl.a. skogslagen, den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk, viltskadelagen och skogsskadelagen.

Tillsynen över efterlevnaden av skogslagen grundar sig främst på granskningen av anmälningar om användning av skog. Anmälan ska ges in till Skogscentralen tio dagar innan avverkningen inleds. Skogscentralen granskar hur skogsägarnas skogsvårds- och naturvårdsarbeten genomförs, vilka spår efter arbetet som skogsfackmännen lämnar efter sig i skogarna och att offentligt finansieringsstöd används lagenligt. I samband med granskningarna bedömer man om särskilt viktiga livsmiljöer enligt 10 § i skogslagen samt andra värdefulla naturobjekt har bevarats.

Vidare styr och samordnar NTM-centralerna verkställandet av lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen genom att i samarbete med intressentgrupper upprätta förvaltningsplaner för att uppnå de bindande målen för vatten- och havsvården fram till 2027. Ansvaret för att åtgärderna genomförs hör till alla aktörer och medborgare. NTM-centralen rapporterar till kommissionen om hur åtgärderna har genomförts och följer hur vattenstatusen utvecklas.

Planering av skötseln och användningen av skog

De första regionala målprogrammen för skogsbruket (regionala skogsprogrammen) enligt skogslagen blev färdiga 1998 och har efter det setts över ungefär vart femte år. Programmen ger en helhetsbild av tillståndet och utvecklingsbehoven för skogarna och skogsbruket i de områden som förvaltas av Finlands skogscentrals olika regionenheter. De regionala skogsråden, med företrädare för många olika intressentgrupper, stöder skogscentralens regionenheter när de regionala skogsprogrammen ska utarbetas och följas upp.

De regionala skogsprogrammen utgör utvecklingsplaner och arbetsprogram för skogssektorn på landskapsnivå. Programmen har gjorts upp i samarbete med skogsråden på landskapsnivå.

Målen för skogsprogrammen på landskapsnivå fastställs utifrån regionernas egna utvecklingsbehov och målen i den nationella skogsstrategin. I programmen har man sammanjämkat de ekonomiska, ekologiska och sociala målen. Stävjandet av och anpassningen till klimatförändringen har stått i centrum i programberedningen. De regionala skogsprogrammen för perioden 2021–2025 godkändes i november 2020 för fjorton regioner enligt landskapsindelningen. De nya regionala skogsprogrammen för perioden 2021–2025 främjar en mångsidig och hållbar användning av skogarna. Målet med dem är att skapa mera arbete och välfärd i landskapen, trygga skogsnaturens mångfald och ge väggkost i fråga om beredskapen inför och anpassningen till klimatförändringen.

Information om skogstillgångar

Insamling av information om skogstillgångarna i de enskilda skogarna i Finland utgör en av Finlands skogscentralers lagstadgade uppgifter. Information om skogstillgångar är lägesbunden information som samlats in med offentliga medel och som gäller beståndsfigurernas växtplats och trädbestånd, mångfald och andra särdrag samt information om åtgärdsförslag som gäller skogsvårdsarbeten och avverkning samt åtgärdshistorik.

Informationen om skogstillgångarna har samlats in med två huvudsakliga metoder: som fältarbete med figurvisa inventeringar, där den enhet som inventeras är en beståndsfigur, samt genom sådan insamling som grundar sig på fjärranalys. Vid informationsinsamlingen följer man den skogslagstiftning som gäller vid tidpunkten för inventeringen, skogsvårdsrekommendationerna, de krav som skogscertifieringssystemet ställer och anvisningarna för informationsinsamling enligt Skogscentralens verksamhetssystem. Det rutnät som används vid fjärranalysbaserad tolkning av trädbeståndet omfattar från och med den inventering som gjordes år 2013 alla skogar, men figurvis information om skogstillgångarna tas fram främst för enskilda skogar.

Skogscentralen inventerar skogarna vart tionde år. Mellan inventeringarna uppdateras uppgifterna. På så sätt beaktas den skogstillväxt som sker mellan inventeringarna och den inverkan som skogsvård och avverkningar har på trädbeståndet samt eventuella förändringar i hur fastigheterna avgränsas och hur skogen används.

MinSkog.fi

Tjänsten MinSkog.fi innehåller information om skogsägarnas skogsfastigheter och grundläggande information om trädbeståndet enligt beståndsfigur. Dessutom innehåller tjänsten förslag på behövliga skogsvårds- och avverkningsarbeten och information om eventuella naturobjekt på fastigheten. De förslag som gäller skötsel och avverkning gäller för de följande fem åren. För varje åtgärdsförslag har det angetts ett år för när det rekommenderas att åtgärden utförs.

Tjänsten MinSkog.fi ger en helhetsbild av skogstillgången och dess möjligheter. Mångsidiga kartor i utskrivbar form och flygbilder, grundläggande uppgifter om trädbeståndet och sköselförslag underlättar den preliminära planeringen av skogsvården och genomförandet av olika arbeten.

Förutom skötsel-, avverknings- och naturobjekt kan man i tjänsten även studera objekt med storm- eller insektskador, modeller för ytvattenströmning eller uppgifter om tillgänglig information om skogstillgångarna. I tjänsten ser man också om fastigheten hör till ett grundvatten- eller naturskyddsområde eller om det på fastigheten har påträffats fornlämningar, boplatser för flygekorrar eller andra hotade arter.

Rådgivning och tjänster för skogsägare

Staten sporrar skogsägarna till god skogsvård. Statligt stöd finns att få för att trygga en hållbar virkesproduktion, för att upprätthålla skogarnas mångfald och för att förbättra skogarnas hälsotillstånd. De riksomfattande skogsvårdsrekommendationerna, utbildning och skogscertifieringen bidrar också till att främja ett hållbart skogsbruk.

I skötseln och användningen av skog tillämpas de skogsvårdsrekommendationer som gäller för alla grupper av skogsägare. Rekommendationerna är en beskrivning av bästa praxis och utifrån dem kan skogsägaren välja ett sätt att sköta sina skogar i enlighet med sina mål. De ger information om grunderna och metoderna för en hållbar skogsvård, så att dessa kan tillämpas från fall till fall. Genom skogsvårdsrekommendationerna eftersträvas övergripande hållbarhet, där olika mål med skogsvården sammanjämkas. Genom rådgivning sporrar skogsägarna till att vidta effektivare åtgärder i fråga om att beakta god skogsvård, mångfalden och vattendragen.

Skogsvårdsrekommendationerna utarbetas i samarbete mellan forskare inom skogs- och miljösektorn, sakkunniga och uppgiftsanvändare. När det gäller att ta fram bakgrundsinformation för rekommendationerna spelar de forskare inom området som kommer från olika forskningsinstitut och utbildningsorganisationer en nyckelroll. Rekommendationernas innehåll påverkas också av den sakkunskap i fråga om bästa praxis som finns hos skogsägarna, skogsindustrin, miljö- och frivilligorganisationerna, sakkunniga inom skogssektorn och skogsarbetarna. Skogsfackmännen använder sig av rekommendationerna när de tillhandahåller tjänster för skogsägarna och i den praktiska skogsvården.

Egna skogsvårdsanvisningar har utarbetats av bl.a. Forststyrelsen för statens mark och bolagen för deras egen mark och egna kunder.

Skogsvårdsföreningarna, Finlands skogscentral, skogsserviceföretagen, företag som köper virke och andra aktörer inom skogssektorn ger skogsägarna råd och erbjuder dem tjänster i anslutning till skötseln och användningen av skog.

Skogscentralen utbildar årligen tusentals skogsägare och aktörer inom skogssektorn. Förutom personlig rådgivning ordnas det utbildning både som när- och nätutbildning. År 2018 fick 8 266 skogsägare riktad personlig rådgivning och det ordnades totalt 869 kurser för både skogsägare och fackmän i skogssektorn, i vilka det deltog sammanlagt 20 862 personer.

Privata skogsägare kan få lagstadgat stöd för vissa skogsvårdsarbeten. Finlands Skogscentral administrerar stödansökningarna och beviljandet av stöd. Stöd beviljas för åtgärder och projekt som främjar såväl skogarnas tillväxt och hälsa och skogarnas tillgänglighet som naturvård.

Skogsvårdsföreningarna är skogsägarnas föreningar och intresseorganisationer. Skogsvårdsföreningarna, som är verksamma i hela landet, erbjuder skogsägarna mångsidiga tjänster i hela landet. Tjänsterna omfattar tjänster inom såväl skogs- och naturvård och skogsplanering som virkeshandel.

Mångbruk av skogarna

Skogarna är en viktig plats för rekreation för finländarna och en viktig del av naturturismen. Nästan alla finländare idkar friluftsliv och merparten av det sker i skogbevuxen miljö. Med stöd av allemansrätten får man röra sig i skogarna, vilket ger oss möjlighet att utan särskilt tillstånd röra oss på någon annans mark till fots, på skidor, cykel eller ridande bara vi inte orsakar skada eller stör. Med stöd av allemansrätten får vi också fritt plocka bär och svamp i skogarna. För att röra sig med motorfordon och göra upp eld i terrängen behöver man markägarens tillstånd.

Naturprodukterna är en viktig del av skogens produkter. Plockandet för husbehov är omfattande, men även kommersiell verksamhet är viktig på många ställen. Den största delen av bär- och svampskörden blir emellertid oplockad och överplockning av bär och svamp är inget problem och äventyrar inte verksamhetens hållbarhet. I och med att skörden varierar, varierar även mängden bär och svamp som plockas till försäljning från år till år.

Till försäljning plockas främst blåbär (*Vaccinium myrtillus*) och lingon (*Vaccinium vitis-idea*). Karljohanssvamp (*Boletus* sp.) leder svampmarknaden. Enligt Naturresursinstitutet (tid. Skogsforskningsinstitutet) är den biologiska totalskörden i Finland under ett genomsnittligt skördeår 183,6 miljoner kg för blåbär och 257,2 miljoner kg för lingon, totalt 440,8 miljoner kg. Hushållen plockar i genomsnitt 25 miljoner kg blåbär och lingon om året för eget behov. Mängden blåbär och lingon som plockas kommersiellt är under ett gott skördeår i genomsnitt 20 miljoner kg per år. Tillvaratagandegraden för blåbär och lingon är alltså ca 10 procent av den årliga biologiska totalskörden i hela landet.

Den totala skörden skogssvamp är uppskattningsvis ca 1 000 miljoner kg, av vilket tillvaratagandegraden är under 1 procent. Skördemängden varierar kraftigt från år till år, vilket betyder att även mängden plockad svamp varierar mellan 3 och 16 miljoner kg per år. Under ett medelgott svampår uppgår mängden plockad svamp till ca 8 miljoner kg, av vilket ca 85–90 procent plockas för eget bruk och 10–15 procent till försäljning.

Det finns ca 300 000 jägare och antalet fortsätter att öka. Tillsynen över jakt utövas av jord- och skogsbruksministeriet och jakttiderna för olika viltarter fastställs årligen utifrån de regionala vilträkningarna. Finlands viltcentral främjar en hållbar vilthushållning, stöder jaktvårdsföreningarnas verksamhet, ser till att viltpolitiken verkställs och svarar för de offentliga förvaltningsuppgifter som föreskrivits för dem.

Rätten att bedriva jakt tillkommer markägaren och jakt kräver därmed tillstånd. Inom samernas hembygdsområde tryggas samernas möjligheter att på statlig mark bedriva jakt

som sin traditionella näring. Merparten av jakten bedrivs i jaktsällskap. Dessa hyr mark av privata skogsägare, vilket innebär att små fastigheter bildar större jaktområden. De regionala jaktvårdsföreningarna övervakar jaktsällskapens verksamhet och ordnar utbildning för jägare. På statlig mark kan medborgarna skaffa sig jaktlicens för småvilt eller hyra större områden.

Jägarna i Finland utför mycket frivilligarbete för samhällets bästa. Bland annat utför de vilträskningar och bistår myndigheterna med handräckning. Viltvården och den restaurering av livsmiljöer som är nära knuten till den tjänar inte bara vården av viltstammarna utan främjar även annan biologisk mångfald.

Renskötsel

I norra Finland utgör renskötseln en viktig del av skogarnas mångbruk. Renskötselområdet definieras i renskötsellagen och det upptar 36 procent av hela Finlands landareal. Renskötselområdet omfattar hela norra Finland.

Renen (*Rangifer tarandus tarandus*) är ett djur som har anpassat sig till särskilt det arktiska områdets karga förhållanden och det är enda i sitt slag. Renskötseln är den äldsta näringen i norra Finland som fortfarande är livskraftig. Den har erbjudit ekonomisk försörjning och levnadsmöjligheter i århundraden. I dag är det ca 1 000 personer som bedriver renskötsel som sin huvudnäring. Det finns totalt ca 4 400 renägare.

Renskötsel bedrivs aktivt och renarna får gå fritt på bete oberoende av vem som äger marken. Renarna har fri betesgång enligt lag. Det finns över 200 000 renar i Finland. Renbeteslagen företräder renägarna i ärenden som gäller renskötsel.

Samerna – ett urfolk

Samerna har erkänts som urfolk av FN, EU och Finland. De finländska samerna delas enligt språk in i de enare-, skolt- och nordsamiska språkgrupperna. Samerna har inom sitt hembygdsområde i norra Finland (Enontekis, Enare och Utsjoki kommuner samt Lapin paliskunta benämnda renbeteslags område i den norra delen av Sodankylä kommun) markanvändningsrättigheter som har definierats i grundlagen och annan lagstiftning och självstyrelse i fråga om sitt eget språk och sin egen kultur. Renskötseln hör inte bara till samekulturen utan också till det övriga näringslivet i norra Finland.

Forststyrelsen, som ansvarar för statens skogar, ska i sin verksamhet ta särskild hänsyn till samernas rättigheter och förhandla med dem om skogsbruksåtgärder som vidtas inom samernas hembygdsområde. Sametinget och skoltarnas byastämma företräder samerna i beslutsfattandet.

Samernas hembygdsområde består till 90 procent av statens markområden. Av de statliga markområdena utgör 72 procent skydds- och ödemarksområden som förvaltas av

Forststyrelsens Naturtjänster och 13 procent naturahushållningsområden som förvaltas av Forststyrelsens Fastighetsutveckling. På dessa områden bedrivs det inte skogsbruk alls. På 8 procent av ytan bedrivs det skogsbruk. Vidare hör 7 procent av området till skogsbruksområden där det inte bedrivs skogsbruksverksamhet.

Samernas hembygdsområde består till 10 procent av privatägd mark. På dessa områden är det samfällda skogar och privata skogsägare som bedriver skogsbruk och dessa inbegriper både samiska och finska skogsägare.

Sysselsättningen i skogssektorn

Skogsbruket och skogsindustrin sysselsätter i Finland direkt omkring 65 000 personer. Av dem arbetar omkring två tredjedelar inom skogsindustrin. Ungefär 21 000 personer arbetar inom skogsbruket och närliggande näringar, och en betydande del av dem i små entreprenadföretag och transportföretag inom skogsbranschen. Dessutom utför skogsägarna och deras familjemedlemmar skogsvårdsarbeten i sina skogar.

Skogs- och miljösektorns organisationer

Den högsta skogsmyndigheten är jord- och skogsbruksministeriet, som har till uppgift att skapa förutsättningar för en hållbar och mångsidig användning av förnybara naturresurser och för att trygga kvaliteten på de nyttigheter som vi får från dem. Forststyrelsen och Finlands skogscentral resultatstyrs av ministeriet. Forststyrelsen sköter, använder och skyddar de naturresurser och annan egendom som finns på statsägd mark och som den har i sin besittning.

Skogscentralen har till uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av skogslagen och att främja en hållbar skötsel och användning av skogarna, skogarnas biologiska mångfald samt annan skogsbruksverksamhet.

Till miljöministeriets ansvarsområde hör också uppgifter som berör skogarna. Sådana uppgifter är bl.a. att bevara den biologiska mångfalden, att förhindra miljöförstöring och skadliga förändringar i atmosfären samt att resultatstyra och finansiera naturskyddsområden.

De regionala närings-, trafik- och miljöcentralerna ansvarar för miljöskyddet, vården av kulturmiljöer, skyddet av den biologiska mångfalden samt användningen och vården av vattentillgångarna. I fråga om dessa uppgifter styrs NTM-centralerna av miljöministeriet.

Skogsforskning och inventering av skogarna

Vid universitet och forskningsinstitut bedrivs aktiv och allt mångsidigare forskning om skogar och skogsbruk. Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet bedriver starkt skogsinriktad forskning, men skogen – och särskilt skogsekologi – är ett forskningsämne

även vid andra universitet. Naturresursinstitutet, som resultatstyrs av jord- och skogsbruksministeriet, är en central aktör när det gäller att ta fram skogliga data. Naturresursinstitutet genomför de regelbundet återkommande riksskogstaxeringar som Skogsforskningsinstitutet inledde på 1920-talet. Den information om skogstillgångarna som RST tar fram grundar sig på mångsidiga terrängmätningar.

Utifrån RST:s terrängmätningar får man fram tillförlitliga resultat för hela landet och för storområden (över 200 000 hektar), exempelvis för skogscentralerna. För mindre områden började man i slutet av 1980-talet utveckla satellitbildsbaserad inventering med olika datakällor. När terrängmätningarna kombineras med satellitbilder och annan numerisk information kan resultat räknas ut för mindre områden än tidigare, såsom för kommuner och andra småområden.

Resultaten från riksskogstaxeringarna används allmänt:

- som grund för nationellt och internationellt skogspolitiskt beslutsfattande
- som grundläggande information för planeringen av regionalt och nationellt skogbruk
- till stöd för skogsindustrins investeringsbeslut
- vid bedömningen av skogsbrukets hållbarhet och vid certifieringen av skog
- som forskningsmaterial vid bedömningen av förändringar i kollagret och av utsläppen av växthusgaser.

Särskilt sedan 1990-talet har man i flera omfattande forskningsprogram och separata projekt gjort stora satsningar på forskningen om mångfalden och arterna i våra skogar. Förutom Naturresursinstitutet och universiteten har även Finlands miljöcentral (SYKE), som styrs av miljöministeriet, ett viktigt inflytande i produktionen av miljöinformation om skogarna. Tack vare mångsidiga forskare och forskningsprogram är kunskapsnivån om arterna i de finländska skogarna, i vilken riktning de utvecklas och, mera övergripande, om skogsekologi hög i internationell jämförelse.

Enligt dagens forskning spelar skogarna med sina kolsänkor en viktig roll i anpassningen till och stävjandet av klimatförändringen. Särskilt den roll som skogsmark med torvunderlag spelar i kolets kretslopp har varit föremål för intresse. Även de konsekvenser som skogsbruk på torvmarker har för vattendragen är ett starkt tema i dagens forskning.

1 Tillämpningsområde

1.1 Detta dokument innehåller de krav på skötseln och användningen av skog som ska följas vid PEFC-skogscertifiering i fråga om skogar som certifieras i Finland.

1.2 Kraven i denna standard kan uppfyllas och skogscertifiering genomföras genom skogsägarspecifik certifiering, gruppcertifiering eller regional gruppcertifiering.

OBSERVERA: Kraven för (regional) gruppcertifiering anges i standard PEFC FI 1001.

1.3 Alla aktörer som deltar i PEFC-skogscertifiering ska följa kraven i detta dokument (se PEFC FI 1001).

1.4 Uttrycket "bör" beskriver innehåll som inte är obligatoriskt, men som kan fungera som ett sätt att uppfylla kraven. Uttrycket "får" beskriver tillåtelse att göra något. Uttrycket "kan" beskriver möjlighet eller funktionsförmåga. Om det inte sägs något annat, syftar annat som uttrycks i detta dokument på krav som ska följas.

2. Obligatoriska referenser

Följande dokument som det hänvisas till är förpliktande vid tillämpningen av detta dokument. I fråga om både daterade och odaterade hänvisningar iakttas den senaste versionen av det dokument som det hänvisas till med de ändringar som har gjorts i det.

- PEFC FI 1000
- PEFC FI 1001
- PEFC ST 2002

3. Termer och definitioner

I detta dokument används de termer och definitioner som anges i standarden PEFC FI 1000 och nedan.

De definitioner som gäller i de olika punkterna med krav på skötseln och användningen av skog anges i de aktuella punkterna i detta dokument.

Certifieringsgrupp

En grupp av deltagare som företräds av en gruppförvaltning, med uppfyllelse av kraven på en hållbar skogsvård och certifiering av skog som sitt syfte. Det ska finnas ett bindande skriftligt avtal mellan en deltagare och den aktör som administrerar gruppen.

OBSERVERA: I standarden PEFC FI 1001 motsvarar termen "regional certifieringsgrupp" termen "certifieringsgrupp".

Certifierat område

Skogsbruksmark och andra trädbevuxna områden som omfattas av skogscertifikat.

OBSERVERA 1: Skogsbruksmark omfattar skogsmark, tvinmark, impediment och annan skogsbruksmark. Klassificeringen av skogsbruksmark följer Naturresursinstitutets (Luke) definitioner.

OBSERVERA 2: Andra trädbevuxna områden omfattar bl.a. julgransodlingar på jordbruksmark.

OBSERVERA 3: Vid (regional) gruppcertifiering är det certifierade området det sammanlagda området av de skogar som tillhör de skogsägare samt andra aktörer som ansvarar för skötseln av skogarna som omfattas av skogscertifikatet.

OBSERVERA 4: Certifikatsinnehavaren ska hålla uppgifterna om de arealer som omfattas av certifikatet uppdaterade. Fastigheter anmäls i sin helhet till certifieringen.

Skogsägare/aktör som ansvarar för skötseln av skogen

En person eller organisation som har äganderätt till ett skogsområde samt andra motsvarande aktörer som har rätt att fatta beslut om skötseln av skogen.

Gruppcertifiering

Certifiering av en certifieringsgrupp inom ramen för ett (1) skogscertifikat.

OBSERVERA: Regional gruppcertifiering utgör ett sätt att genomföra en gruppcertifiering.

4. Tillämpning av standarden

4.1 Skogscertifieringens objekt är skötseln och användningen av skog i de skogar och andra trädbevuxna områden som omfattas av certifikatet. När en skogsägare anmäler fastigheter för skogscertifiering gäller certifieringen fastigheterna i sin helhet.

Ett certifierat område kan omfatta skogsmark, tvinmark, impediment och annan skogsbruksmark samt andra trädbevuxna områden.

4.2 Skogsägarspecifik certifiering kan gälla en eller flera fastigheter som en skogsägare äger.

4.3 Skogscertifiering kan genomföras som skogsägarspecifik certifiering (mo), gruppcertifiering (ry) eller regional gruppcertifiering (ary). Vid (regional) gruppcertifiering uppfylls för certifieringsgruppens del vissa av kraven av den aktör som administrerar gruppen.

4.4 Certifikatsinnehavaren ska hålla uppgifterna om de skogsarealer som omfattas av certifikatet uppdaterade.

4.5 Certifikatets omfattning anges som den sammanräknande arealen för de skogar klassificerade som skogsmark och tvinmark samt andra trädbevuxna områden som omfattas av certifikatet.

4.6 Certifikatsinnehavaren sänder PEFC Finland, för offentliggörande,

- a) utan dröjsmål uppgifter om beviljande av ett certifikat, eventuella förändringar i certifikatets giltighet och ett eventuellt indragande av certifikatet,

- b) kontaktuppgifter till den person som svarar på frågor som gäller certifikatet och eventuella klagomål,
- c) årligen aktuella uppgifter om den areal som certifikatet omfattar och
- d) årligen en rapport om resultaten från den externa revisionen inbegripet avvikelser som har protokollförts i fråga om verksamhet som strider mot kraven i certifieringen.

4.7 Kraven tillämpas på alla skogsbruksaktörer vars åtgärder har en inverkan på hur kraven i standarden uppfylls i det område som omfattas av certifikatet.

4.8 Skogscertifiering kan genomföras som skogsägarspecifik certifiering (**mo**), gruppcertifiering (**ry**) eller regional gruppcertifiering (**ary**).

4.9 Den som ansöker om skogsägarspecifikt certifikat, gruppcertifikat eller regionalt gruppcertifikat samt organisationer som deltar i gruppcertifiering förbinder sig att i certifierade skogar använda tjänster från företag som är PEFC-anmälda.

4.10 Endast sådana skogsägare/andra aktörer som ansvarar för skötseln av skogarna som omfattas av ett PEFC-erkänt skogscertifikat får framföra ett PEFC-anspråk om att materialet har sitt ursprung i ett certifierat område.

OBSERVERA: Oberoende av ett eventuellt deltagande i skogscertifiering får andra aktörer framföra ett PEFC-anspråk om att materialet har ett certifierat ursprung enbart med stöd av ett gällande spårbarhetscertifikat enligt standarden PEFC ST 2002.

4.11 När en skogsägare/annan aktör som ansvarar för skötseln av skogen ska kommunicera till en kund med ett PEFC-spårbarhetscertifikat (chain of custody) att materialet kommer från ett certifierat område, ska det officiella PEFC-anspråket "100% PEFC certified" användas. Informationen i de leveransdokument som gäller det PEFC-certifierade materialet ska överensstämma med standarden PEFC ST 2002.

4.12 Om en skogsägare/annan aktör som ansvarar för skötseln av skogen levererar material från ett område som inte är PEFC-certifierat, får anspråket "100% PEFC-certifierat" användas enbart om sådana produkter som härstammar från ett område som omfattas av certifieringen.

4.13 Certifikatsinnehavaren ska ange

- a) de med tanke på ett hållbart skogsbruk viktigaste intressentgrupperna som berörs av direkta konsekvenser och
- b) de viktigaste behoven och förväntningarna som dessa intressentgrupper har i fråga om skötseln och användningen av skogarna.

5. Ledning

5.1 Certifikatsinnehavaren förbinder sig att

- a) följa de krav på en hållbar skötsel och användning av skog som ställs i denna standard samt andra krav som tillämpas inom certifieringssystemet,
- b) kontinuerligt förbättra den hållbara skötseln och användningen av skogarna.

5.2 Detta åtagande ska vara offentligt tillgängligt.

5.3 Ansvarerna i anslutning till en hållbar skötsel och användning av skogarna ska anges tydligt och det ska utses ansvariga aktörer.

6 Planering

6.1 Anmälan om användning av skog visar att avverkningen är lagenlig och att miljöaspekterna är klarlagda

6.1.1 För att visa att lagstadgade skyldigheter i anslutning till avverkning och kriterierna i skogscertifieringen uppfylls för det område där avverkningen ska utföras görs det före avverkningen en anmälan om användning av skog eller en separat miljöutredning¹⁾ i de fall där lagen inte kräver en anmälan om användning av skog och en sådan inte är gjord. En anmälan om användning av skog kan användas som miljöutredning även när skogslagen inte kräver att en anmälan om användning av skog lämnas.

Den som har gjort miljöutredningen anges i avverkningsavtalet när skogslagen inte kräver att det görs en anmälan om användning av skog eller när en sådan miljöutredning som har gjorts i samband med upprättandet av planen inte används som miljöutredning. Kriteriet gäller inte husbehovsavverkningar.

Indikatorer

Det har gjorts en anmälan om användning av skog eller en separat miljöutredning för avverkningen.

Definitioner

¹⁾Miljöutredningen ska innehålla en uppskattning av åtgärdernas konsekvenser för bevarandet av särdragen hos följande objekt:

- skyddsområden (punkt **8.10**)
- värdefulla livsmiljöer i skogsnaturen (punkt **8.11**)
- livsmiljöer för hotade arter (punkt **8.12**)
- fasta fornlämningar (punkt **8.20**)
- viltvårdsområden, rekreationsområden och andra områden som avgränsats genom eget beslut av markägaren eller vid planläggningen.

En miljöutredning som gjorts i samband med utarbetandet av en plan på ett general-, detalj- eller strandplaneområde uppfyller kraven i kriteriet.

6.2 Skötseln och användningen av skog grundar sig på användningen av aktuell naturinformation och information om skogstillgångarna

6.2.1 Skogsägaren har till sitt förfogande och som stöd för sina beslut aktuella uppgifter²⁾ om skogstillgångarna, naturobjekt och fasta fornlämningar på sin fastighet samt en uppskattning av avverkningsmöjligheterna och skogsvårdsbehoven.

(ary) Genom regional skogsplanering främjas en hållbar skötsel och användning av skogarna.

Indikatorer

(ary) Det har gjorts upp en plan för området, vilken beskriver skogarnas tillstånd och användning³⁾.

När målen för skogsbruket ska fastställas och skogsåtgärder planeras och utföras har skogsägaren till sitt förfogande information om skogstillgångarna på beståndsnivå och behovet av åtgärder i det certifierade området⁴⁾.

Skogsägaren har information om hållbara möjligheter att utnyttja andra naturprodukter⁵⁾ på sin fastighet än sådana som plockas med stöd av allemansrätten, om dessa produkter utnyttjas kommersiellt. Kravet gäller skogsägarens egen kommersiella eller avtalsbaserade verksamhet.

Definitioner

²⁾ Uppgifterna omfattar

- uppgifter på beståndsnivå om trädbeståndet och marken
- uppgifter om skogsvårdsbehov på beståndsnivå
- avverkningsmöjligheter
- Natura 2000-områden
- sådana värdefulla livsmiljöer i skogsnaturen som definieras i punkt 8.11
- sådana kända livsmiljöer för hotade arter som definieras i punkt 8.12
- miljöstödsobjekt som staten finansierar och objekt med permanent skydd
- i fornlämningsregistret antecknade fasta fornlämningar för vilka det finns tillförlitliga lägesdata.

Minst vart tionde år kontrolleras det att uppgifterna är uppdaterade.

³⁾ Till exempel det regionala skogsprogrammet betraktas som en sådan plan.

⁴⁾ Den information om skogstillgångar och de åtgärdsförslag som finns i systemet MinSkog.fi och som gäller skogsägarnas skogsfastigheter anses motsvara de uppgifter som krävs.

⁵⁾ Med naturprodukter avses naturliga eller halvodlade skogsbär och skogssvampar, vilda växter, mossor och lavar samt specialnaturprodukter såsom sav, chaga, kåda och granskott.

6.2.2 Ett sammandrag av det skogsbruk som bedrivs i de skogar som omfattas av certifikatet och av planen för dem (förutom konfidentiella uppgifter om fastigheten samt personuppgifter) är offentligt tillgängligt.

6.3 Lagstadgade krav följs

6.3.1 I skötseln och användningen av skog iakttas gällande skogs-, miljö- och arbetslagstiftning samt tillämpliga internationella avtal som Finland har ratificerat. I landskapet Åland tillämpas dock åländsk lagstiftning och åländska myndighetsbeslut till den del de omfattas av landskapet Ålands självstyrelserätt.

Obs! Den viktigaste lagstiftningen vad gäller skötseln och användningen av skog beskrivs i bilaga 2.

Indikatorer

Domstolsbeslut och myndighetsbeslut⁶⁾ om att verksamhet som bedrivs av skogsägaren/den som innehar besittningsrätten till skogen eller en skogsorganisation⁷⁾ inom det certifierade området har stridit mot gällande skogs-, miljö- eller arbetslagstiftning under certifikatets giltighetstid.

Definitioner

⁶⁾ En domstol eller behörig myndighet har i ett överklagbart beslut konstaterat att skogsägaren/den som innehar besittningsrätten till skogen eller en skogsorganisation inte har följt gällande skogs-, miljö- eller arbetslagstiftning eller tillämpliga internationella avtal som Finland har ratificerat.

⁷⁾ Med skogsorganisationer avses Finlands skogscentral, skogsvårdsföreningar, skogsindustriföretag, Forststyrelsen samt andra organisationer som har förbundet sig till skogscertifieringen.

6.4 Vid upphandling av skogsarbetstjänster följs god praxis

6.4.1 Arbets- och entreprenadgivarna²⁷⁾ har betalat skatter samt socialskydds- och arbetspensionsavgifter. De förutsätter att deras underleverantörer och de företag som hyr ut arbetskraft till dem betalar skatter samt socialskydds- och arbetspensionsavgifter samt följer arbets- och sociallagstiftningen, kollektivavtal²³⁾ samt den lagstiftning som gäller anlitandet av utländsk arbetskraft.

God upphandlingspraxis⁷⁾ följs vid upphandlingar⁸⁾ som gäller skogsorganisationernas⁷⁾ skogsarbete⁸⁾.

Indikatorer

Beställarens utredningar⁹⁾:

- a) Beställaren granskar de utredningar som krävs enligt beställaransvarslagen innan ett avtal ingås samt oberoende av upphandlingssättet minst en gång per år.
- b) Anbudsgivaren ska visa att anbudet uppfyller förpliktelseerna enligt beställaransvarslagen, om inte beställaren annars redan har tillgång till uppgifterna eller uppgifterna är tillgängliga i en avgiftsfri databas. Om beställaren utifrån anbudet har kontrollerat att förpliktelseerna uppfylls, uppfylls kravet i punkt a om de kontrollerade uppgifterna, intygen och utredningarna är högst tre månader gamla när avtalet ingås¹¹⁾.

- c) Beställaren har dokument som visar att de utredningar som krävs enligt beställansvarslagen har gjorts.

God praxis:

- d) Entreprenadgivaren har i skriftlig form dokumenterat det upphandlingsförfarande som följs vid upphandlingar. De som deltar i upphandlingsförhandlingarna eller anbuds-förfarandena informeras i förväg om förfarandet.
- e) Vid upphandling av tjänster bör beställaren förbereda sig på ett eventuellt byte av tjänsteproducenten med en tillräckligt lång¹²⁾ övergångstid.
- f) Entreprenadavtal som överstiger det gränsvärde som anges i beställansvarslagen ska ingås skriftligen och arkiveras.
- g) Entreprenadgivaren har en förteckning över de underleverantörer av vilka den har köpt entreprenadtjänster inom skogsbruk under de senaste två åren.
- h) Entreprenadgivaren informerar sina underleverantörer om sådana betydande produktionsavbrott eller produktionsinskränkningar i entreprenadverksamheten som man känner till i god tid innan de inleds.
- i) Inget avtal¹¹⁾ ingås med en tjänsteproducent som har försatts i eller ansökt om företagssanering, om inte de intyg och utredningar som tjänsteproducenten lämnar in visar att den klarar av att uppfylla förpliktelserna enligt beställansvarslagen.

Avtalsvillkor:

- j) De nedannämnda villkoren ska ingå i underleverantörs- och hyresavtal i hela underleverantörskedjan:
- I. I avtalet anges det eller de kollektivavtal som enligt lag ska tillämpas på det beställda arbetet eller den beställda uppgiften.
 - II. Under avtalstiden har underleverantören eller det företag som hyr ut arbetskraft skyldighet att visa beställaren en utredning enligt beställansvarslagen om att föreskrivna förpliktelser uppfylls.
 - III. I avtalet ska det ingå rätt att säga upp eller häva avtalet om den ena avtalsparten inte lämnar en tillbörlig utredning om att förpliktelserna har uppfyllts eller enligt utredningen inte har uppfyllt väsentliga förpliktelser och inte utan dröjsmål har rättat till saken.

Definitioner

⁸⁾ Som skogsarbete räknas virkesdrivning och andra arbeten i anslutning till virkesdrivning, skogsvårdsarbeten och skogsförbättringsarbeten.

⁹⁾ Beställaren bör få en utredning om följande saker:

- en utredning om huruvida företaget är infört i förskottsuppbörsregistret och arbetsgivarregistret enligt lagen om förskottsuppbörd (1118/1996) samt i registret över mervärdesskattskyldiga enligt mervärdesskattelagen (1501/1993)
- handelsregisterutdrag
- ett intyg över att skatter har betalats eller ett skatteskuldsintyg eller en utredning om att det har gjorts upp en betalningsplan för skatteskulden
- intyg över tecknande av pensionsförsäkringar samt över betalning av pensionsförsäkringsavgifter eller en utredning om att en

betalningsöverenskommelse har ingåtts om pensionsförsäkringsavgifter som har förfallit till betalning

- en utredning om vilket kollektivavtal som ska tillämpas på arbetet eller om andra centrala anställningsvillkor.

¹⁰⁾ 9 000 euro år 2020.

¹¹⁾ När det är dags för anbudsinfordran och att ingå avtal ska statens, kommunernas och församlingarnas upphandlande enheter samt övriga upphandlande enheter enligt 5 § i upphandlingslagen följa den gällande lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan av utomstående arbetskraft (1233/2006) samt lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016).

¹²⁾ Med tillräckligt lång övergångstid avses tiden mellan det att förhandlingsresultatet eller resultatet av anbudsförfarandet blir klart och att tjänsterna enligt avtalet börjar tillhandahållas. Detta innebär att förhandlingarna om anskaffningar eller anbudsförfarandet ordnas så att det mellan det att resultatet av förhandlingarna eller anbudsförfarandet blivit klart och det att entreprenaden enligt det avtal som ingåtts genomförs finns tillräckligt med tid till att anpassa verksamheten och resurserna. När det är fråga om entreprenadavtal som gäller över ett år kan ca 2–4 månader innan avtalet löper ut, och vid avtal som gäller högst ett år ca 1–2 månader, betraktas som tillräckligt lång tid. Under övergångstiden fortsätter entreprenaden på normalt sätt. De ovannämnda tidsgränserna kan inte betraktas som absoluta, eftersom situationerna varierar.

6.5 Förutsättningarna för att utöva samekulturen och samernas traditionella näringar tryggas i samernas hembygdsområde i enlighet med en hållbar utveckling för samerna

6.5.1 Områden och naturtillgångar som är i statens besittning inom samernas hembygdsområde sköts och används så att förutsättningarna för samerna att utöva sina traditionella näringar och sin kultur tryggas¹³⁾.

Indikatorer

Vid användningen av statens skogar följer man upp hur samernas rättigheter enligt internationell rätt, artikel 8 led j¹⁴⁾ i konventionen om biologisk mångfald och grundlagen tillgodoseas samt sametingets och, i skoltområdet, skoltarnas byastämmas delaktighet i beredningen av ärenden och beslutsfattandet.

De åtgärder som samekulturens traditionella rennäring förutsätter och behovet av samarbete fastställs genom avtal mellan renbeteslagen inom samernas hembygdsområde, sametinget, skoltarnas byastämma och Forststyrelsen om hur samarbetet mellan rennäringen och Forststyrelsens verksamhet ska utövas och sammanjämkas.

I samarbetet följs de ovannämnda avtalen från det datum de trädde i kraft, de punkter i Forststyrelsens naturresursplaner som behandlar sammanjämkningsplanen av skogsbruket och samernas kultur samt kapitel 5 i Forststyrelsens jämställdhets- och likabehandlingsplan, vilket gäller främjandet av likabehandling i verksamhet som gäller samer och samernas hembygdsområde¹⁵⁾.

Definitioner

¹³⁾ Med samernas hembygdsområde avses Enontekis, Enare och Utsjoki kommuner samt Lapin paliskunta benämnda renbeteslags område i Sodankylä kommun (4 § i sametingslagen). Med skoltområdet avses det område som anges i 2 § skollagen (253/1995). Samernas traditionella näringar är renskötsel, fiske, jakt, samlande och samiskt hantverk samt dessa näringars moderna utövningsformer (RP 209/1993 rd). Begreppet samekultur omfattar förutom de traditionella samiska näringarna även bl.a. det samiska språket, kulturarvet, traditionell kunskap, kulturuttryck och en relation till naturen. Detta kriterium gäller statens mark inom samernas hembygdsområde.

¹⁴⁾ Artikel 8 led j i konventionen om biologisk mångfald: ...med förbehåll för dess nationella lagstiftning respektera, bevara och bibehålla kunskaper, innovationer och sedvänjor hos ursprungsbefolkningar och lokalsamhällen med traditionella livssätt som är relevanta för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, och främja en bredare tillämpning av dessa, med godkännande och deltagande av dem som besitter sådana kunskaper, innovationer och sedvänjor, samt främja rättvis fördelning av den nytta som uppkommer vid utnyttjandet av sådana kunskaper, innovationer och sedvänjor.

¹⁵⁾ Forststyrelsen följer tillsammans med renbeteslagen de avtal som gäller för varje enskilt renbeteslag. Om ett renbeteslag säger upp alla avtal, följer Forststyrelsen det som anges i renskötsellagen och i Forststyrelsens miljöguide, naturresursplaner och jämställdhets- och likabehandlingsplan.

6.6 Förutsättningarna för säkert och högklassigt arbete tryggas (kriterium 22)

6.6.1 Det skapas förutsättningar för dem som utför arbetet och arbetstagarna att kunna utföra ett säkert och högklassigt arbete samt för en arbetsmiljö som främjar arbetshälsa och likabehandling.

Indikatorer

Arbets- och entreprenadgivarna²⁷⁾ har ett förfarande genom vilket de säkerställer att det arbete som ska utföras inte äventyrar säkerheten och hälsan för dem som utför arbetet/arbetstagarna.

Den som utför arbetet/arbetstagaren har tillgång till allmänna instruktioner för arbets säkerhet.

Arbetsgivaren känner till och beaktar i sin verksamhet riskfaktorer och faromoment som orsakas av arbetet, arbetsförhållandena och arbetstiderna¹⁶⁾ samt den belastning som orsakas av resor. Om de faktorer som nämnts inte kan undanröjas helt, vidtas sådana åtgärder som minskar riskerna till en hanterbar nivå.

Arbetsgivaren har ordnat med lagstadgad arbetshälsovård¹⁷⁾.

Arbetsgivaren ordnar regelbundet, men minst en gång om året, sådan verksamhet som upprätthåller arbetsförmågan och som är lämplig för förhållandena.

Arbetsgivare vars personal regelbundet är minst 30 personer gör årligen i samarbete med företrädare för personalen upp en jämställdhetsplan som särskilt gäller löner och andra

villkor i anställningsförhållandet i enlighet med de krav som föreskrivs i lag.

Ovannämnda indikatorer kan anses vara uppfyllda om de ingår i organisationens verksamhetsprogram för arbetarskyddet eller personal- och utbildningsplan.

Den som utför arbetet/arbetstagaren har blivit informerad om arbetsspecifika/arbetsplatspecifika faktorer och terrängavsnitt som kan äventyra arbets säkerheten.

Arbetsinstruktioner har getts på ett språk²⁰⁾ som den som utför arbetet/arbetstagaren förstår.

I ärenden som gäller arbetet har arbetstagaren vid behov till sitt förfogande en person som talar och förstår samma språk²⁰⁾ och som kan fungera som tolk.

Den som utför arbetet har till sitt förfogande sådana allmänna instruktioner som behövs för arbetet.

Den som utför arbetet har fått arbetsplatspecifika arbetsinstruktioner och kartor där hygget är avgränsat och kvalitets-, miljö- och arbets säkerhetskrav samt andra krav) är beaktade. Om inte något annat har överenskommit skriftligen, ansvarar beställaren⁴⁹⁾ för att en oklar avgränsning av hygget eller en åtgärd samt att ett särskilt värdefullt naturobjekt som är svårt att upptäcka markeras i terrängen.

Definitioner

¹⁶⁾ Identifieringen av de olägenheter och risker som beror på arbetstiderna grundar sig på arbetarskyddslagen (738/2002, 10 §).

¹⁷⁾ Lagen om företagshälsovård (1383/2001).

¹⁸⁾ Antalet anställda arbetstagare den 31 december.

¹⁹⁾ Lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986).

²⁰⁾ När det är fråga om en sådan offentlig arbets- eller entreprenadgivare som definieras i 3 § i språklagen (423/2002) iakttas också språklagen och, inom samernas hembygdsområde, den samiska språklagen (1086/2003).

²¹⁾ Andra krav kan exempelvis vara avlägsnande av grot från friluftsleder när markägaren och den som underhåller en led har ingått avtal om saken.

6.7 Arbetsgivarskyldigheterna fullgörs

6.7.1 Arbets- och entreprenadgivarna²⁷⁾ följer arbets- och sociallagstiftningen²²⁾, kollektivavtalen²³⁾ samt den lagstiftning som gäller anlitandet av utländsk arbetskraft.

Arbets- och entreprenadgivarna ger företrädarna för personalen på arbetsplatserna de uppgifter²⁴⁾ som beställansvarslagen kräver.

Indikatorer

Arbetsgivaren är förtrogen med sina förpliktelser enligt kollektivavtal, arbetsavtal och arbets- och sociallagstiftningen samt, om utländsk arbetskraft anlitas, den lagstiftning som

gäller i så fall. Arbetsgivaren har anvisningar om tillvägagångssätt för att säkerställa att gällande lagstiftning följs.

Arbetsgivarna ingår skriftliga arbetsavtal och arkiverar dem

Arbetstiden för de arbetstagare som omfattas av arbetstidslagen bokförs och ersättningar, tillägg och övertid som baserar sig på utfört arbete ersätts på det sätt som anges i arbetstidslagen eller i kollektivavtalen²⁵⁾.

Vid förseelser mot kollektivavtal och den ovannämnda lagstiftningen inom ett område begärs utlåtanden av arbetstagarorganisationerna.

När arbetet inleds ska arbetsgivaren eller beställaren⁴⁹⁾ försäkra sig om att en avtalspartner från utlandet som utför arbetet eller en utländsk arbetstagare har informerats om sina rättigheter och skyldigheter som arbetstagare i Finland²⁶⁾.

Definitioner

²²⁾ Med lagstiftning avses finländsk lagstiftning.

²³⁾ Med kollektivavtal avses kollektivavtal som gäller i Finland.

²⁴⁾ Lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006).

²⁵⁾ Enligt 32 § i arbetstidslagen (872/2019) ska arbetsgivaren bokföra antalet arbetstimmar och de ersättningar som betalats för dem särskilt för varje arbetstagare. I 2 § i arbetstidslagen nämns de grupper som inte omfattas av lagen. Genom kollektivavtal eller lokala avtal får det avtalas om avvikelser från arbetstidsbestämmelserna inom ramen för det som föreskrivs i 34–36 § i arbetstidslagen.

²⁶⁾ Kravet kan uppfyllas genom att man ger/visar den som utför arbetet exempelvis broschyren ”Jobba i Finland”, som finns på adressen www.te-palvelut.fi. Broschyren finns på följande språk: finska, svenska, engelska, estniska, spanska och polska.

7. Stödfunktioner

7.1 Resurser

7.1.1 Den som innehar ett certifikat ska fastställa och anvisa de resurser som behövs för att organisera, genomföra och upprätthålla förfaranden för en hållbar skogsvård samt för kontinuerlig förbättring av verksamheten.

7.2 Arbetstagarna ska ha god kompetens

7.2.1 Arbetstagarna ska ha tillräckligt god yrkeskompetens.

Indikatorer

Arbets- och entreprenadgivaren²⁷⁾ kan visa att den har försäkrat sig om att de som utför arbetet har tillräckligt god kompetens för varje arbetsuppgift som ingår i arbetet.

Arbetsgivaren kan visa att den ser till att yrkeskompetensen²⁸⁾ upprätthålls och att behövlig utveckling sker medan anställningsförhållandet varar.

Definitioner

²⁷⁾ Med arbets- och entreprenadgivare avses, beroende på fallet, en arbetsgivare som är registrerad i arbetsgivarregistret, drivningstraktsinnehavaren eller en underentreprenörs entreprenadgivare. Uppgifter om sådana arbetsgivare som är registrerade i arbetsgivarregistret fås från Företags- och organisationsdatasystemet (FODS).

²⁸⁾ Yrkeskompetens kan fås via yrkesutbildning eller arbetserfarenhet.

7.3 Kvaliteten på skogsvårdsarbeten säkerställs

7.3.1 Aktörer²⁹⁾ som erbjuder skogsägare skogstjänster använder sig av kvalitetsuppföljning³⁰⁾ för att kontrollera kvaliteten på de arbeten som ansluter sig till skogsförnyelse och plantskogsvård³¹⁾.

Indikatorer

(ary + ry) Aktörer som utför skogsvårdsarbeten har kvalitetsuppföljning för att säkerställa kvaliteten på skogsvårdsarbetena.

I skogsägarens och aktörernas skogsserviceavtal förutsätts det att aktören använder sig av kvalitetsuppföljning för att säkerställa kvaliteten på arbetet.

Definitioner

²⁹⁾ Med aktörer avses företag som erbjuder skogsägare skogstjänster, såsom skogsvårdsföreningar, skogsbolag och skogsserviceföretagare.

³⁰⁾ Med kvalitetsuppföljning av arbetet avses ett dokumenterat förfaringsätt, genom vilket man visar hur kvaliteten på det arbete som utförts uppfyller kraven. Kvalitetsuppföljningen kan göras av den som utför arbetet, som egenkontroll, och/eller som uppföljning som görs av en utomstående aktör.

³¹⁾ Till skogsvårdsarbeten räknas följande arbetslag: markberedning, sådd, plantering, slyröjning och gallring av plantbestånd.

7.4 Skogsägarnas kunnande främjas på ett mångsidigt sätt

7.4.1 Antalet personer som deltar i den fortbildning, personliga rådgivning eller grupprådgivning som är avsedd för de skogsägare som är med i gruppcertifieringen är årligen minst 20 procent av antalet skogsägare i området³⁵⁾. Detta kriterium gäller enbart regional gruppcertifiering.

Indikatorer

Statistik över kurser, personlig rådgivning³³⁾ och grupprådgivning för skogsägare som Finlands skogscentral, skogsvårdsföreningar, skogsindustriföretag och skogsläroanstalter samt organisationer som har förbundit sig till certifieringen har ordnat inom sitt område. Antalet personer som har deltagit i utbildningen och rådgivningen ska framgå av statistiken.³⁵⁾

Ämnen som kan behandlas under utbildningen är bl.a. ekonomiskt lönsam virkesproduktion och virkesdrivning, skogsekologi och naturvård i ekonomiskogar, olika metoder inom

skogsodling, torvmarksskogsbruk, vatten- och klimatfrågor i anknytning till skog, mångbruk av skogarna, naturprodukter, viltvård, skogarnas kulturarv, självverksamt skogsvårdsarbete, allemansrätten och PEFC-skogscertifiering.

Definitioner

³²⁾ Antalet skogsägare beräknas utgående från antalet skogsägare som är med i gruppcertifieringen.

³³⁾ Personlig rådgivning är bl.a. fältbesök med en skogsfackman, annat motsvarande besök på fastigheten, internetbaserad rådgivning inom skogssektorn, planering av skogsvårdsarbeten med en fackman och handledning i utförandet av skogsbruksarbeten samt utnyttjandet av skogarnas övriga produkter som getts av en fackman.

³⁴⁾ Med grupprådgivning avses de kurser, internetbaserade kurser, skogsexkursioner och arbetsdemonstrationer i skogen som de aktörer som räknas upp i indikatorn ordnar för skogsägare.

³⁵⁾ Som personer som har deltagit i utbildning/rådgivning enligt kriteriet räknas skogsägare och andra personer som deltar i skötseln av fastighetens skogsärenden.

7.5 Kommunikation

7.5.1 Certifikatsinnehavaren ska se till att det sker sådan kommunikation och växelverkan med lokalbefolkningen och andra intressentgrupper som certifieringen kräver.

7.6 Behandling av klagomål

7.6.1 Certifikatsinnehavaren ska ha förfaranden för behandling av sådana klagomål (standard PEFC FI 1002) som gäller genomförandet av certifieringen och hållbart skogsbruk samt för ändringssökande.

7.6.2 Certifikatsinnehavaren ska ange en adress för klagomål/ändringssökande.

7.6.3 Efter att ha mottagit ett klagomål/en begäran om ändring ska certifikatsinnehavaren

- a) meddela den som anfört klagomål/ändringssökanden att klagomålet/begäran om ändring har mottagits,
- b) samla in behövliga uppgifter, säkerställa att uppgifterna är korrekta och göra en oberoende bedömning samt avgöra ärendet,
- c) på tillbörligt sätt informera den som anfört klagomålet/ändringssökanden och andra parter om behandlingen av klagomålet/begäran om ändring och det beslut som fattats i ärendet och
- d) se till att det vidtas lämpliga korrigerande och förebyggande åtgärder.

7.7 Dokumentation av uppgifter

7.7.1 Certifikatsinnehavarens verksamhetssystem ska inbegripa dokumentation av sådana uppgifter som standarden kräver och som organisationen har fastställt och som är nödvändiga med tanke på en effektiv hållbar skogsvård.

7.7.2 Den dokumenterade informationen ska vara ändamålsenlig och aktuell med tanke på organisationens verksamhet.

8. Verksamhet

8.1 Skogarnas trädbestånd bevaras som kolsänka

8.1.1 (ary) Avgången³⁶⁾ överstiger inte tillväxten under den femårsperiod som föregår revisionen³⁷⁾. Avgången under femårsperioden kan överstiga tillväxten på grund av naturskada eller i syfte att förhindra naturskada. Detta kriterium tillämpas när den certifierade arealen är minst 700 000 hektar.

(ry + mo) Skogstillgångarnas volym och kvalitet tryggas genom att man sköter om skogsförnyelsen vid förnyelseavverkningar.

Indikatorer

(ary) Avgången under femårsperioden jämförs med den tillväxt som beräknats för området utifrån riksskogstaxeringen³⁸⁾.

(ry + mo) Domstolsbeslut och myndighetsbeslut⁶⁾ om att skogsägaren/den som innehar besittningsrätten till skogen har försummat förnyelseskyldigheten.

Definitioner

³⁶⁾ Avgången omfattar avverkningsuttaget, stamved som blir kvar som hyggesavfall i skogen (spillvirke) och naturligt död ved som outnyttjad blir kvar i skogen (naturlig avgång). Som källa för avgången används Naturresursinstitutets statistik.

³⁷⁾ Under motsvarande tid lagras i trädbeståndet (stamveden) mera kol än vad som förs bort när stamveden avverkas. Trädbeståndet i skogarna bevaras som kolsänka under en viss tidsperiod medan trädbeståndets tillväxt är större än avgången.

³⁸⁾ Naturresursinstitutets riksskogstaxering.

8.2 Hållbart uttag av energived

8.2.1 När grot och stubbar tas ut från ett avverkningsområde bör man beakta avverkningsområdets virkesproduktionsförmåga, mångfalden och vattenvården. Vid uttag av energived ska även andra krav enligt standarden iakttas.

På förnyelseavverkningsområden kvarlämnas biomassa enligt följande:

- grot³⁹⁾ ca 30 procent så jämnt fördelat som möjligt
- naturvårdsstubbar⁴⁰⁾ minst 25/ha, på ler- och siltjordar minst 50/ha
- dessutom stubbar som kvarlämnats vid tidigare avverkningar samt stubbar som är under 15 cm i diameter.

På områden som är infekterade av rotticka kan man ta bort alla barrträdstubbar.

Vid uttag av energived tillämpas följande principer vid valet av objekt:

a) förnyelseytor som lämpar sig för uttag av grot:

- torra moar och mineraljordar som är bördigare än dessa samt motsvarande torvmarker

b) förnyelseytor som lämpar sig för stubbrytning:

- torra moar och mineraljordar som är bördigare än dessa samt motsvarande torvmarker

- om tallens rotticka förekommer på förnyelseytan, alla ståndorter på mineraljordar med undantag av lavmoar

c) objekt med beståndsvårdande avverkning som lämpar sig för uttag av helträd:

- torra moar och mineraljordar som är bördigare än dessa samt motsvarande torvmarker; om andelen gran är över 75 procent av stamantalet före gallringen bör uttag av helträd inte göras

d) i granbestånd som lider av borbrist kan man ta ut grot eller helträd om man säkerställer näringsbalansen i trädbeståndet genom att gödsla med bor.

Kraven på att lämna kvar biomassa gäller inte de områden på general- och detaljplaneområden där skogslagen inte tillämpas.

Indikatorer

Uttag av energived har skett på området på det sätt som kriteriet anger när

a) andelen för de objekt som har fått vitsordet utmärkt eller god för de bedömningsfaktorer som nämnts ovan (val av drivningsobjekt, minimivolym för biomassa som lämnas kvar på förnyelseavverkningsområden) enligt uppföljningen uppgår till minst 90 procent av uttagsarealen.

Definitioner

³⁹⁾ Som grot räknas toppar, kvistar, barr och löv. Den som beställer arbetet²¹⁾ har anvisningar som gäller kraven för kvarlämnande av grot.

⁴⁰⁾ Som naturvårdstubbar räknas stubbar som uppkommit vid den senaste avverkningen och som är över 15 centimeter i diameter.

⁴¹⁾ Uppföljningen kan vara det uppföljningssystem som certifikatsinnehavaren eller aktören själv har eller till exempel den uppföljning av naturvårdens kvalitet som Finlands skogscentral gör.

8.3 Naturprodukter utnyttjas på ett hållbart sätt

8.3.1 Vid utnyttjandet av naturprodukter⁵⁾ bör man beakta arternas livskraft, produktsäkerheten, skogsbrukets hållbarhet och lokala samhällen. Verksamheten får inte äventyra livsmiljöer⁴²⁾ som är viktiga för mångfalden och man får inte heller plocka fridlysta och hotade växtarter⁴³⁾.

(ary) Genom planering av skötseln och användningen av skog främjas skogarnas produkter och tjänster på ett mångsidigt sätt.

Indikatorer

Aktörer som bedriver kommersiellt utnyttjande av naturprodukter har till sitt förfogande anvisningar som gäller hållbart utnyttjande av naturprodukter och som grundar sig på den bästa praxis⁴⁴⁾ som aktörerna i branschen gemensamt har samlat in.

(ary) Utnyttjandet av naturprodukter granskas i en plan³⁾ som har gjorts upp för området och som beskriver tillståndet för och användningen av skogarna.

Definitioner

⁴²⁾ Med livsmiljö avses livsmiljöer enligt punkterna 8.10 och 8.11.

⁴³⁾ Med fridlysta, hotade och sårbara växtarter avses sådana arter som anges i naturvårdsförordningen med bilagor (160/1997), publikationen Rödlistan 2019 för Finlands arter och CITES-konventionen (44-45/1976).

⁴⁴⁾ Med god praxis i fråga om hållbart utnyttjande av naturprodukter avses de allmänna och artspecifika anvisningar som har samlats i följande publikationer:

-Seija Niemi, 2012: Opas luonnonkasvien ja erikoisluonnontuotteiden kestävään talteenottoon. Lapin ammattikorkeakoulu

-Simo Moisio (red.), 2016: Luonnonyrttiopas. Hyvän käytännön ohjeet luonnonyrttialalle. Utbildningsstyrelsen

-Heli Pirinen (red.), 2018: Luonnontuoteopas. Utbildningsstyrelsen

-Seija Niemi & Marjut Turtiainen, 2019. Luonnontuotteista metsänomistajille. Lapin AMK:n julkaisuja.

8.4 Objekt och ekosystemtjänster som är värdefulla för mångfalden tryggas vid röjning av skog och beskogning

8.4.1 Standarden förutsätter att röjning av skog för annan markanvändning

- genomförs så att genomförandet av lagakraftvunna planer för markanvändningen som har fastställts i en process enligt markanvändnings- och bygglagen inte äventyras
- inte äventyrar sådana objekt som är värdefulla för mångfalden och som definieras i punkterna 8.10, 8.11 och 8.16; det är möjligt att avvika från ett förbud, om en ändring grundar sig på ett tillstånd av en myndighet och på en fastställd plan för markanvändningen
- inte äventyrar bevarandet av sådana fasta fornlämningar som definieras i kriterium 30.
- Under ett certifikats giltighetstid får skog röjas för annan markanvändning på högst 5 procent av den skogsareal som certifikatet omfattar.

Standarden kräver att beskogning och trädodling:

- genomförs så att genomförandet av lagakraftvunna planer för markanvändningen som har fastställts i en process enligt markanvändnings- och bygglagen inte äventyras

- på sådana landskapsvårdsområden av riksintresse som inrättats av miljöministeriet och landskapsvårdsområden på landskapsnivå som inrättats av NTM-centralerna genomförs i enlighet med skötsel- och nyttjandeplanen för området i fråga
- på områden som hör till nätverket Natura 2000 genomförs på så sätt att det inte äventyrar de skyddsvärden som ligger till grund för skyddet av objektet
- inte äventyrar bevarandet av sådana fasta fornlämningar som definieras i kriterium 30.
- När det gäller områden som ligger utanför skogar beskogas inte och anläggs det inte trädodlingar
- i naturtyper enligt 29 § i naturvårdslagen (1096/1996), där naturvårdsmyndigheten
- i enlighet med 30 § i naturvårdslagen har fattat beslut om gränserna för området i fråga och delgett markägaren beslutet,
- på sådana platser enligt 47 § i naturvårdslagen där arter som åtnjuter särskilt skydd förekommer och där naturvårdsmyndigheten har infört begränsningar och informerat objektets ägare om saken,
- på sådana platser enligt 49 § i naturvårdslagen och bilaga 5 i naturvårdsförordningen där arter förökar sig och rastar.

Vårdbiotoper som i den riksomfattande inventeringen av vårdbiotoper har identifierats som värdefulla på riks- och landskapsnivå och som markägaren har informerats om beskogas inte och det anläggs inte heller trädodlingar där.

Torvmarker i naturtillstånd beskogas inte och det anläggs inte heller trädodlingar där.

8.5 Trädbeståndets hälsa tryggas

8.5.1 Vid avverkning vidtas åtgärder för att hindra spridningen av rotticka hos gran (*Heterobasidion parviporum*) och rotticka hos tall (*Heterobasidion annosum*). Vid bekämpningen av rotticka används metoder som är säkra för användarna och miljön⁴⁵). Vid drivning bör man undvika att skada det kvarlämnade trädbeståndet och att åstadkomma markskador som försämrar trädbeståndets tillväxtförutsättningar.

Vid lagring av virke ägnas uppmärksamhet åt bekämpningen av insektskador. Man motverkar viltskador.

Indikatorer

Vid bekämpning av rotticka och vid lagring av virke iakttas lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013). Den behöriga myndigheten har inte beslutat om vite eller hot enligt lagens 24 § eller meddelat en dom enligt 25 § som gäller brott mot lagen om bekämpning av skogsskador.

Vid beståndsvårdande avverkning är andelen skadade träd i snitt högst fem procent av de kvarlämnade utvecklingsdugliga träden. Vid beståndsvårdande avverkning på mineraljordar⁴⁶) har i snitt högst fem procent av körstråkens längd spårbildning orsakad av

skogsmaskiner. Spårbildningsprocenten och andelen skadade träd räknas årligen ut som ett glidande medeltal^{47), 48)} av resultaten från de fem senaste årens granskningar av drivningskvaliteten.

Den som beställer arbetet⁴⁹⁾ har rekommendationer för förröjning av sådan underväxt som stör avverkningsarbetet och som kan leda till skador på trädbeståndet som ska utföras innan avverkningen inleds.

Skogsorganisationerna⁷⁾ och jaktorganisationerna⁵⁰⁾ samarbetar för att motverka viltskador.

Definitioner

⁴⁵⁾ Metoder som är säkra för användarna och miljön är behandling av barrträdsstubbar med en lösning av pergamentsvamp eller urea.

⁴⁶⁾ Avverkningsobjekten delas in i objekt på mineraljordar och på torvmarker. Med mineraljord avses en växtplats med ett torvlager som är under 30 cm.

⁴⁷⁾ Beståndsvårdande avverkning, skadade träd, utvecklingsdugliga träd och körstråkens spårbildning samt andra termer som används i samband med mätning av drivningskvaliteten definieras i skogslagen (1093/1996) och i statsrådets förordning om hållbar skötsel och användning av skog (1308/2013). Tillvägagångssättet vid granskning av drivningskvaliteten ska vara jämförbart med de anvisningar för fältgranskningar som Finlands skogscentral tillhandahåller.

⁴⁸⁾ Granskningarna av drivningskvaliteten ger separata procenttal för skador på trädbeståndet och spårbildning vid beståndsvårdande avverkningar i likåldriga och olikåldriga skogar. De procenttal för skador på trädbeståndet och för spårbildning som kriteriet avser räknas årligen ut som ett medeltal vägt med de sammanlagda arealerna för de beståndsvårdande avverkningar i likåldriga och olikåldriga skogar som har utförts i det certifierade området.

⁴⁹⁾ Med beställare avses en fysisk eller juridisk person som i egenskap av köpare av en entreprenadtjänst och den som låter utföra arbete ingår ett entreprenadavtal och åt vilken arbetsresultatet överläts.

⁵⁰⁾ Med jaktorganisationer avses jaktvårdsföreningarna, Finlands viltcentral och Finlands Jägarförbund.

8.6 Plantskogarna sätts i skick vid rätt tidpunkt

8.6.1 (ary + ry) Av det certifierade områdets årliga behov av plantskogsskötsel⁵¹⁾ har årligen minst 60 procent blivit åtgärdat.

(mo) I skogsägarens skogar har minst 60 procent av behovet av plantskogsskötsel⁵²⁾ under femårsperioden blivit åtgärdat.

Indikatorer

(ary) De arbetsmängder för plantskogsskötseln⁵³⁾ som Naturresursinstitutet har statistikfört jämförs med t.ex. det behov av plantskogsskötsel⁵¹⁾ som riksskogstaxeringen (RST) har uppskattat för motsvarande område.

(ry + mo) Arbetsmängderna för plantskogsskötseln⁵³⁾ följs upp årligen och utfallet jämförs med de åtgärdsförslag⁵²⁾ som gjorts på basis av informationen om skogstillgångarna.

(mo) Utfallet bedöms som ett glidande medeltal för fem år.

Definitioner

⁵¹⁾ Vid den regionala gruppcertifieringen är behovet av plantskogsskötsel det gällande behovet vid certifieringsperiodens början, t.ex. det av riksskogstaxeringen uppskattade förslaget till areal för plantskogsskötsel för området (plantskogar som behöver åtgärdas under den följande femårsperioden).

⁵²⁾ Behovet av plantskogsskötsel inbegriper beståndsfigurer för vilka det i informationen om skogstillgångarna har angetts ett förslag om plantskogsskötsel (som bör genomföras under den närmaste femårsperioden).

⁵³⁾ I plantskogsskötsel ingår följande arbetslag: slyröjning och plantskogsrojning.

8.7 Vid skogsförnyelse används trädslag som hör till de naturliga arterna i Finland

8.7.1 Vid skogsförnyelse används trädslag⁵⁴⁾ som hör till de naturliga arterna i Finland, förutom i specialfall⁵⁵⁾.

Indikatorer

Det har årligen gjorts ett sammandrag av arealen skogsförnyelse med trädslag som inte hör till de naturliga arterna i Finland.

Definitioner

⁵⁴⁾ Den sibiriska lärken jämföras med trädslag som hör till de naturliga arterna i Finland.

⁵⁵⁾ Specialfall är bl.a. anläggande av trädbestånd i parker och tätorter, julgransodling och produktion av pyntegrönt, trädbestånd och träd som planterats med tanke på landskapsvård eller för att bevara en kulturmiljö samt odling av hybridasp.

8.8 Skogarna nedskräpas inte vid skogsbruksåtgärder

8.8.1 Det lämnas inte kvar plast- och metallavfall eller farligt avfall⁵⁶⁾ i skogarna vid skogsbruksåtgärder.

Indikatorer

I samband med granskningar i terrängen har det inte noterats att det skulle ha skett nedskräpning i samband med skogsbruksåtgärder.

(ary) De allmänna direktiven av skogsorganisationerna⁷⁾ och de organisationer som ordnar plockning av naturprodukter innehåller anvisningar om korrekt hantering av avfall.

Definitioner

⁵⁶⁾ Med farligt avfall avses sådant avfall som nämns i bilaga 4 till statsrådets förordning om avfall (179/2012).

8.9 Växtskyddsmedel används på ett ansvarsfullt sätt

8.9.1 Vid skogsvård och drivning används enbart godkända⁵⁷⁾ växtskyddsmedel.

Lövsly behandlas inte med kemisk bladbesprutning på skogsförnyelseytor eller i plantskogar, med undantag av sådan behandling som syftar till att motverka att knäckesjuka sprids av aspsly i tallplantbestånd.

I sådana värdefulla livsmiljöer som avses i kriterium 10 används inte kemiska växtskyddsmedel.

Växtskyddsmedel används endast när det är nödvändigt. Detta kan t.ex. vara vid skydd av plantor mot skadlig ytvegetation på skogsförnyelseytor, behandling av lövträdsstubbar, bekämpning av snytbagge, bekämpning av betesskador orsakade av hjortdjur, bekämpning av invasiva arter och behandling av barrvirkeslager i skogen eller dess omedelbara närhet för att förhindra spridning av insektskador.

Användning av växtskyddsmedel för att motverka spridning av rotticka är tillåtet vid stubbehandling, förutom i sådana värdefulla livsmiljöer som avses i kriterium 10.

Indikatorer

(ary) Skogsorganisationerna⁷⁾ har arbetsinstruktioner och rekommendationer för hur växtskyddsmedel bör användas vid olika skogsbruksåtgärder och användningen av ämnen har dokumenterats.

Skogsägaren har bruksanvisningar för hur växtskyddsmedlen ska användas. Sådana uppgifter om användningen av gödsel- och växtskyddsmedel som behövs⁵⁸⁾ vid plockning av ekologiska naturprodukter fås i fråga om offentliga uppgifter⁵⁹⁾ från myndigheterna, samt vid behov för de fastigheter för vilka det finns ett avtal med skogsägaren eller en företrädare som skogsägaren har befullmäktigat om att man följer direktiven för produktion av ekologiska produkter.

Definitioner

⁵⁷⁾ Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) godkänner och registrerar de växtskyddsmedel som kommer in på marknaden. Medlens biologiska nedbrytbarhet har bedömts i samband med att medlen godkändes och på marknaden finns bara sådana medel vars biologiska nedbrytbarhet är på en acceptabel nivå. De växtskyddsmedel som är godkända är uppräknade i Tukes växtskyddsmedelsregister.

⁵⁸⁾ Med uppgifter som behövs avses lägesdata för de objekt där det har varit möjligt att använda andra gödselmedel och jordförbättringsmedel än de som nämns i bilaga 1 samt andra bekämpningsmedel än de som nämns i bilaga 2 till kommissionens förordning (EG) nr 889/2008. När det gäller skogsbruksåtgärder avses med detta lägesdata för objekt som har skogsgödslats eller behandlats med bekämpningsmedel. I fråga om enskilda skogar ges uppgifterna av skogsägaren eller en aktör som skogsägaren har befullmäktigat, eller av Finlands skogscentral, och i fråga om andra skogar av skogens ägare/den som innehar besittningsrätten till skogen eller någon annan aktör som godkänts av den aktör som ansvarar för Livsmedelsverkets tillsyn över ekouppsamlingsprodukter.

⁵⁹⁾ När det gäller enskilda skogar avses med offentliga uppgifter lägesdata för objekt som har vitaliseringsgödslats med hjälp av statligt stöd enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/20015). Med myndigheter avses här t.ex. Finlands skogscentral och NTM-centralerna eller en aktör som de har befullmäktigat.

8.10 Naturvärden i skyddsområden bevaras

8.10.1 Naturvärden i skyddsområden²⁹⁾ eller i områden som ingår i nätverket Natura 2000 försämras inte genom skogsbruksåtgärder.

Indikatorer

(ary) Skogsmyndigheten och de skogsorganisationer som är verksamma i området, liksom andra aktörer som har förbundit sig till skogscertifieringen, har lägesdata för skyddsområden och områden som ingår i nätverket Natura 2000.

Skogsägarna har lägesdata för de skyddsområden och områden som ingår i nätverket Natura 2000 som finns i de skogar de äger.

De regionala miljömyndigheterna har inte konstaterat att skogsbruksåtgärder som utförts i skyddsområden eller utanför dem skulle ha medfört försämringar av naturvärden i skyddsområdena.

De regionala miljömyndigheterna har inte konstaterat att skogsbruksåtgärder som har utförts i Natura 2000-områden skulle ha medfört försämringar av naturvärden. I Naturaområden utförs skogsbruksåtgärder i överensstämmelse med kraven i den lag genom vilken Naturaområdet har inrättats. Dessutom iakttas den användnings- och skötselplan eller motsvarande som miljömyndigheten och markägaren gemensamt har kommit överens om.

Definitioner

⁶⁰⁾ Med skyddsområden avses i kriteriet naturskyddsområden som inrättats i enlighet med naturvårdslagen.

8.11 Särdrag hos värdefulla livsmiljöer bevaras

8.11.1 Åtgärder för skötsel och användning av skogarna planeras och utförs så att följande krav uppfylls:

- a) Skyddade naturtyper enligt 29 § i naturvårdslagen (1096/1996) i fråga om vilka naturvårdsmyndigheten i enlighet med 30 § i naturvårdslagen har fattat beslut om gränserna för området och delgett markägaren eller innehavaren beslutet får inte ändras så att deras särdrag på objektet i fråga äventyras.
- b) När det gäller sådana livsmiljöer i naturtillstånd eller ett tillstånd som påminner om ett sådant naturtillstånd samt särskilt viktiga livsmiljöer som tydligt avviker från sin omgivning som avses i 10 § i skogslagen (1093/1996) ska åtgärder för skötsel och användning utföras så att livsmiljöernas särdrag bevaras eller förstärks. På objekten är även sådana åtgärder tillåtna som skogsmyndigheten har beviljat tillstånd för med stöd av 11 § i skogslagen.
- c) Äventyrande av de naturliga förhållandena i sådana typer av vattennatur i naturtillstånd⁶¹⁾ som avses i 2 kap. 11 § i vattenlagen (587/2011) är förbjudet, förutom när tillståndsmyndigheten har beviljat undantag enligt 2 mom.
- d) Dessutom bevaras de särdrag som kännetecknar de nedannämnda naturvårdsmässigt värdefulla livsmiljöernas biologiska mångfald. Livsmiljöerna är till

sina viktigaste särdrag i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd och de kan lätt urskiljas och identifieras i terrängen.

De naturvårdsmässigt värdefulla livsmiljöer som avses i punkt d), deras viktigaste särdrag som ska bevaras och metoderna för att bevara dessa särdrag är:

1. Dödisgropar och naturligt trädlösa eller trädfattiga solexponerade sluttningar
 - a) De dödisgropar som avses i kriteriet ska vara minst 10 meter djupa och nederst i dem ska det finnas ett tydligt källarlikt mikroklimat. Det särdrag som är viktigast att bevara är den vegetation som mikroklimatet har gett upphov till och som avviker från sin omgivning. Det bevaras genom att man begränsar avverkningen till den översta delen av dödisgropens kant. De trädlösa eller trädfattiga solexponerade sluttningar som avses i detta kriterium är sådana som finns på den sydöstra, södra, sydvästra eller västra sluttningen av åsar. Det särdrag som är viktigast att bevara är de solberoende arterna. De bevaras genom att man inte beskopar objektet.
2. Odikade kärr
 - b) Till de livsmiljöer som avses i kriteriet hör sådana odikade kärr⁶²⁾ som inte räknas till särskilt viktiga livsmiljöer enligt 10 § i skogslagen och vars trädbestånd är i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd och olikåldriga, eller på vilka det finns minst 20 m³/ha död ved. På objekt under en halv hektar ska det finnas minst 10 m³ död ved. Det viktigaste särdraget som ska bevaras hos kärr är det gamla trädbeståndet, den döda veden och den höga grundvattennivån, som upprätthålls genom att man lämnar objekten odikade. Trädbestånd på kärr kan behandlas med beståndsvårdande avverkningar och så att man avlägsnar enstaka träd så att de viktigaste särdragen bevaras.
3. Odikade brunmossar och örtrika starrmyrar
 - c) Växlingen mellan flarkar och tuvor samt den höga näringshalten i torven är de särdrag som ska bevaras på odikade brunmossar och örtrika starrmyrar. Dessa särdrag bevaras genom att man lämnar brunmossarna och de örtrika starrmyrarna odikade och undantar dem från skogsbruksåtgärder.
4. Lövträdsdominerade lundar
 - d) Det viktigaste särdraget som ska bevaras i lundar enligt kriteriet som har passerat plantskogsstadiet är det lövträdsdominerade⁶³⁾ trädbeståndet som består av flera trädslag. Vid beståndsvårdande avverkningar ska lövträdsdominansen och trädbestånd som är värdefulla för mångfalden bevaras.
5. Gammelskogar

Med gammelskog avses en skog som uppfyller följande kriterier:

- I. Det dominerande trädbeståndets ålder är i södra Finland över 160 år och i norra Finland över 200 år⁶⁴⁾.
- II. Trädbeståndet består av olikåldriga träd eller av flera skikt och olika trädslag. Det kan också vara en granskog i sent successionsstadium.
- III. Trädbeståndet har inte behandlats genom blädning, beståndsvårdande avverkning eller ljushuggning på 60 år. Tidigare blädning, beståndsvårdande avverkning eller ljushuggning har inte förändrat skogens naturliga

strukturdrag och det finns högst 20 stubbar/hektar som avslöjar tidigare avverkningar.

- IV. Trädbeståndet har inslag av gamla lövträd samt död ved, torrakor och lågor, i södra Finland minst 15 procent och i norra Finland minst 20 procent av trädbeståndets volym.
- e) Objektets särdrag bevaras genom att beståndet undantas från skogsbruksåtgärder.
6. Svämskogar och lövsumpskogar i naturtillstånd
- f) De svämskogar och lövsumpskogar som avses i kriteriet karakteriseras av årligen återkommande översvämningar. Det viktigaste särdraget hos de svämskogar på momarker och lövsumpskogar på torvmarker som bildas av den naturliga översvämningen av och variationerna i ytvattnet hos hav, sjöar, älvar, åar och bäckar är de naturliga variationerna i ytvattnet. Detta särdrag bevaras genom att man lämnar områdena odikade. Trädbeståndet kan behandlas med beståndsvårdande avverkning och skärnhuggning eller så att man avlägsnar enstaka träd så att inslaget av död ved bevaras.
- g) Om sådana värdefulla livsmiljöer som avses i detta kriterium till arealen utgör över fem procent av den skogs- och tvinmarksareal som skogsägaren äger och som omfattas av certifieringen, kan man i fråga om de objekt som räknas upp i punkt d), med undantag av gammelskogar enligt punkt 5, lämna den areal som överstiger minimiarealens andel utanför de åtgärdsbegränsningar som anges ovan.

Indikatorer

Bevarandet av värdefulla livsmiljöer vid skogsbruksåtgärder:

- a) domstolsbeslut om fall där bevarandet av särdrag hos objekt enligt 29 § i naturvårdslagen har äventyrats,
- b) domstolsbeslut om fall där särdrag hos en särskilt viktig livsmiljö enligt 10 § i skogslagen inte har bevarats,
- c) domstolsbeslut om fall där de naturliga förhållandena i vissa typer av vattennatur i naturtillstånd enligt 2 kap. 11 § i vattenlagen (587/2011) har äventyrats.
- I punkterna a), b) och c) har särdragen inte bevarats på det sätt som avses i kriteriet om man på objektet avsiktligt eller av oaktsamhet har handlat i strid med naturvårdslagen, vattenlagen eller skogslagen.

Sådana naturvårdsmässigt värdefulla livsmiljöer som beskrivs i punkt d) har bevarats i ursprungligt skick eller i nästan ursprungligt skick enligt uppföljningsresultaten⁴¹. "Nästan ursprungligt skick" betyder att de viktigaste särdragen som ska bevaras för de livsmiljöer som räknas upp i punkt d) har bevarats på över 90 procent av objektens totala areal.

Definitioner

⁶¹) Det är förbjudet att äventyra de naturliga förhållandena i flador eller glon på högst tio hektar eller källor eller, någon annanstans än i landskapet Lappland, tjärnar eller sjöar på högst en hektar eller rännilar.

⁶²) Med kärr avses i kriteriet odikade kärr samt sådana dikade kärr där dikningens torrläggande effekt har upphört.

⁶³) Med lövträdsdominerad avses en lund där lövträdens andel av trädbeståndets volym är över 50 procent.

⁶⁴⁾ Till norra Finland räknas de områden som omfattas av Finlands skogscentralers regionenheter Kajanaland, Norra Österbotten och Lappland. Till södra Finland hör de övriga regionenheternas områden.

8.12 Kända livsmiljöer för hotade arter tryggas

8.12.1 Vid skogsbruksåtgärder tryggas

- a) kända livsmiljöer för sådana arter som kräver särskilt skydd⁶⁵⁾, vilka den regionala NTM-centralen har avgränsat och informerat om till objektets ägare och/eller innehavare
- b) föröknings- och rastplatser för de djurarter⁶⁶⁾ som anges i bilaga IV (a) till habitatdirektivet
- c) kända livsmiljöer för andra hotade arter⁶⁵⁾ i enlighet med verksamhetsmodellen för hur man tryggar hotade arter i skogsbruket⁶⁷⁾.

Indikatorer

(ary) Skogsorganisationerna⁷⁾ har tagit i bruk den verksamhetsmodell⁶⁷⁾ för hur man ska använda uppgifter om förekomsten av hotade arter som har utarbetats i samarbete med skogs- och miljöförvaltningen.

Livsmiljöer för arter som kräver särskilt skydd, vilka de regionala NTM-centralerna har avgränsat och informerat om till objektets ägare och/eller innehavare i enlighet med 47 § i naturvårdslagen och för vilka den som äger/innehar besittningsrätten till objektet i fråga har fått skötselansvisningar eller skötselrekommendationer⁶⁸⁾.

Föröknings- och rastplatser för sådana arter som avses i 49 § i naturvårdslagen och bilaga 5 till naturvårdsförordningen.

Livsmiljöer för andra hotade arter som skogsägaren har informerats om i enlighet med verksamhetsmodellen för hur man tryggar hotade arter i skogsbruket.

Definitioner

⁶⁵⁾ En förteckning över arter som kräver särskilt skydd och andra hotade arter finns i bilaga 4 till statsrådets förordning om ändring av naturvårdsförordningen (913/2005).

⁶⁶⁾ De djurarter enligt bilaga IV (a) till habitatdirektivet som förekommer i Finland anges i bilaga 5 till naturvårdsförordningen.

⁶⁷⁾ Med verksamhetsmodellen avses den verksamhetsmodell för hur man tryggar hotade arter i skogsbruket som har utarbetats och som uppdateras i samarbete med aktörerna inom skogs- och miljösektorn.

⁶⁸⁾ Skötselansvisningar för ett visst objekt som den regionala miljömyndigheten har gett den som äger och/eller innehar besittningsrätten till objektet.

8.13 Naturvårdsbränning och hyggesbränning gynnar skogsarternas mångfald

8.13.1 Livsmiljöerna för arter som är beroende av skogsbränder och bränd ved upprätthålls och utökas med skogs- och naturvårdsbränningar och hyggesbränningar.

Kriteriet tillämpas inte i landskapet Åland eller om arealen av den certifierade skogsbruksmarken totalt är under 200 000 hektar.

Indikatorer

Antalet hyggesbränningar⁶⁹⁾ som årligen utförs i området är minst 1 bränning/år/200 000 hektar⁷⁰⁾.

Om väderförhållandena i området har varit exceptionellt ogynnsamma för hyggesbränning, beaktas detta när man utvärderar siffrorna över hyggesbränningen.

Definitioner

⁶⁹⁾ Antalet hyggesbränningar inbegriper bränningar som utförts i restaureringssyfte i skyddsområden, bränningar som utförts på solexponerade sluttningar och i grupper med naturvårdsträd, hyggesbränningar på förnyelseytor samt svedjebränningar och skogsbränder som omfattar över två hektar. På skogsbrandsområden kvarlämnas totalt minst 20 förkolnade och brända träd per hektar i enlighet med kriterium 14, om sådana finns på objektet.

⁷⁰⁾ Antalet hektar tolkas enligt arealen certifierad skogsbruksmark.

8.14 Vid skogsbruksåtgärder kvarlämnas levande naturvårdsträd och död ved samt bevaras trädslagsblandningen och snår

8.14.1 För att mångfalden i skogsnaturen ska säkerställas kvarlämnas både levande naturvårdsträd⁷¹⁾ och död ved⁷²⁾ permanent på objekt där det utförs beståndsvårdande avverkning och förnyelseavverkning samt i samband med uttag av energived.

Mångfalden och skogsarterna tryggas genom att man bevarar trädslagsblandningen och snår.

Indikatorer

Antalet naturvårdsträd som kvarlämnas permanent vid avverkningar är i genomsnitt minst 10 och antalet döda träd i genomsnitt minst 10 per hektar. Ett färskt träd som har skadats till följd av skogsskador kan räknas med på så sätt att det totala antalet skadade, levande och döda träd som bevaras blir minst 20 träd per hektar. Naturvårdsträden kan koncentreras på stämplingspostnivå och en stämplingspost kan bestå av flera separata beståndsfigurer⁷³⁾. Om det inte finns tillräckligt med döda träd på stämplingspostnivå, lämnas det kvar minst 2–5 högstubbar⁷⁴⁾ per hektar, särskilt av lövträd. För att levnadsvårdsvillkoren för ett mångsidigt artbestånd och viltet ska tryggas i alla faser av skogsbehandlingen bevaras snår⁷⁵⁾ och trädslagsblandningar⁷⁶⁾ när sådana förekommer naturligt på en figur och trädslagsblandningen inte äventyrar odlingen av de trädslag som ska odlas.

Definitioner

⁷¹⁾ Naturvårdsträd är levande träd som hör till de naturliga trädarterna i vårt land.

Som naturvårdsträd kvarlämnas:

- boträd för rovfåglar
- grova enar

- gamla träd med brandlyror
- grova trädindivider från en tidigare trädgeneration
- trädindivider med ovanliga former
- ädla lövträd
- resliga aspar
- sälgar, häggar och rönnar med tydlig stam
- klibbalar
- hålträd
- noterade födoträd för tjäder.

Om ovannämnda träd saknas kvarlämnas som naturvårdsträd sådana träd som är minst 15 cm i diameter på brösthöjd och som är viktiga för den biologiska mångfalden, och som har goda förutsättningar för att utvecklas till gamla träd.

Det rekommenderas att naturvårdsträd i första hand kvarlämnas i grupper och i omedelbar närhet av sådana värdefulla livsmiljöer som avses i punkt 8.11, i skyddszoner som lämnats kvar i kanten av sådana öppna torvmarker som avses i punkt 8.16 samt i skyddszoner intill sådana vattendrag och småvatten som avses i punkt 8.17. De träd som lämnas kvar i sådana skyddszoner som avses i punkterna 8.16 och 8.17 ingår i antalet naturvårdsträd, om de uppfyller diameterkravet för naturvårdsträd.

I grupper med naturvårdsträd ska markytan förbli orörd och marken under dem ska inte röjas.

På grund av säkerhetsrisker ska naturvårdsträd inte lämnas kvar i omedelbar närhet av viktiga konstruktioner, såsom trafikleder eller el- och telefonledningar, och inte heller på fornlämningar.

⁷²⁾ Med död ved avses grova torrakor som är över 20 cm i diameter på brösthöjd och andra döda stående träd, högstubbar och lågor. Med död ved avses inte torrakor som har fått torka på rot för ekonomiska syften och inte heller döda barrträd, om det skulle strida mot lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) att lämna kvar dem.

⁷³⁾ Med stämplingspost avses ett skogsområde som ägs av samma skogsägare och som har avgränsats eller märkts ut för virkesdrivning. Stämplingsposten kan bestå av flera separata beståndsfigurer som kan avverkas på olika sätt och vid olika tidpunkter.

⁷⁴⁾ Högstubbar är rotdelen av träd som har kapats på ca 2–5 meters höjd. Vid förnyelseavverkning kapas träd som är minst 15 cm i diameter på brösthöjd till högstubbar.

⁷⁵⁾ Snår är små trädgrupper som ger skydd åt olika arter. Det är bra om snåret har flera olika trädslag, innehåller granar och är minst 10 m² stort. Även grupper med naturvårdsträd bildar snår om marken under dem inte är röjd.

⁷⁶⁾ Trädslagsblandning betyder att det förutom huvudträdslaget finns ett eller flera andra trädslag, och med fördel lövträd, i skogen.

8.15 Genmodifierat skogsodlingsmaterial används inte

8.15.1 Inom skogsodlingen används inte genmodifierat skogsodlingsmaterial och inte heller något annat skogsodlingsmaterial som inte har godkänts av myndigheterna⁷⁷⁾.

Indikatorer

Genmodifierat skogsodlingsmaterial har enligt uppgifterna hos de myndigheter som utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002) inte använts inom skogsodling.

Definitioner

⁷⁷⁾ Livsmedelsverket är den myndighet som svarar för tillsynen över handeln med skogsodlingsmaterial och godkännandet av skogsodlingsmaterial i Finland.

8.16 Torvmarksnaturens mångfald och ekosystemtjänster bevaras

8.16.1 Man säkerställer att torvmarker i naturtillstånd bevaras. I skötseln av torvmarksskogarna beaktas vattenvården och främjas klimatvänlig praxis.

Indikatorer

Torvmarker som i fråga om vattenhushållningen är i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd⁷⁸⁾ nydikas⁷⁹⁾ inte.

Torvmark som i fråga om vattenhushållningen är i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd tas inte i bruk för odling av energived. Iståndsättningsdikning utförs bara i områden där dikningen klart har ökat trädbeståndets tillväxt⁸⁰⁾. Dikade myrar med låg virkesproduktionsförmåga lämnas för att återställas till naturtillstånd.

Planer för iståndsättningsdikningar inbegriper en vattenvårdsplan⁸¹⁾. De vattenvårdsåtgärder som ingår i vattenvårdsplanen har utförts på ett ändamålsenligt sätt. Det har gjorts en anmälan enligt vattenlagen till NTM-centralen om sådana projekt för iståndsättningsdikning och dikningshögläggning som är större än ringa och där vatten leds till ett nedre vattendrag.

I kanten av öppna myrar och myrar som ska återställas i naturtillstånd kvarlämnas på övergångszoner som tydligt avviker från den övriga terrängen en minst 10 meter bred skyddszon, där det är tillåtet med endast plockhuggning och grävning av diken i syfte att återföra vatten till skyddade myrar eller andra myrar i naturtillstånd som torkats ut på grund av dikning. I denna zon utförs inte markberedning och buskskiktet bevaras. Naturvårdsträden i en stämplingspost kan koncentreras till skyddszonen. I skötseln av torvmarksskogar har aktörerna till sitt förfogande anvisningar om ändamålsenliga markberednings-, diknings- och avverkningsmetoder. Anvisningarna grundar sig på aktuell information och när de utarbetades beaktades den klimatpåverkan som behandlingen av myrar har.

Definitioner

⁷⁸⁾ Torvmarker som i fråga om vattenhushållningen är i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd är ekosystem som bildar torv och som inte bär spår av sådana förändringar i den naturliga vattenhushållningen som är orsakade av mänsklig verksamhet

eller andra tydliga spår efter människan. Växtplatsen är en torvmark om ett torvlager täcker marken eller om över 75 procent av ytvegetationen är torvmarksvegetation.

⁷⁹⁾ Med nydikning avses inte sådan grävning av enstaka utfallsdiken på torvmarker i naturtillstånd som är nödvändig av dikningstekniska orsaker. Odikade delar av ett torvmarksområde som ingår i det område som ska iståndsättningsdikas kan dikas ifall det är ändamålsenligt med tanke på regleringen av vattenhushållningen i området och det inte märkbart äventyrar torvmarks- och skogsnaturens mångfald i det område som ska iståndsättningsdikas. Kriteriet begränsar inte sådan reglering av vattenhushållningen på förnyelseytor på torvmarker som eventuellt krävs enligt skogslagen och inte heller sådana dikningar som avses i lagen om stöd för nyskiften (1423/2014).

⁸⁰⁾ Iståndsättningsdikningen bör ekonomiskt vara ändamålsenlig med beaktande av växtplatsens näringshalt, värmesumman och virkesvolymen på objektet. Som ändamålsenliga iståndsättningsdikningsobjekt betraktas inte torvmarker med låg virkesproduktionsförmåga, där stamvedens årliga tillväxt är under en kubikmeter per hektar och vilka inte omfattas av förnyelseskyldighet enligt 5 a § i skogslagen.

⁸¹⁾ I en vattenvårdsplan ingår bl.a. följande:

- effekten av iståndsättningsdikningen på vattennivån i ytvatten och grundvatten
- beaktande av sådana värdefulla livsmiljöer som definieras i kriterium 10
- risken för eventuell markerosion till följd av iståndsättningsdikning
- lutningsförhållanden och avledning av vatten från iståndsättningsdikningsområdet
- vattenvårdsåtgärder och deras omfattning.

8.17 Vid arbeten intill vattendrag och småvatten beaktas vattenvården och naturvården

8.17.1 En skyddszon som binder fasta partiklar och minskar näringsbelastningen, tryggar beskuggningen och mångfalden och där vegetationsskikten bevaras lämnas kvar invid vattendrag⁸²⁾ och källor. Skyddszonens bredd är i genomsnitt minst 10 meter, men minst 5 meter på alla ställen. I skyddszonen utförs det endast plockhuggning där man bevarar ett mångsidigt trädbestånd med träd av olika storlek och med fördel lövträd.

I skyddszonen utförs inte:

- markberedning
- gödsling
- stubbrytning
- röjning⁸³⁾ av vegetationen i buskskiktet
- kemisk bekämpning med växtskyddsmedel⁸⁴⁾.

Skyddszonen för dikeslika, uträtade och rensade bäckar vars fåra är under 2 meter bred ska vara minst 5 meter bred. Stamved får avlägsnas från skyddszonerna. Undantagen gäller inte fåror med ett laxbestånd som hör till Finlands naturliga arter⁸⁵⁾. De övriga krav på skyddszoner som nämns ovan gäller.

Man bör undvika att lämna kvar grot i en skyddszon. Stammar som har välvt ner i fåran på naturlig väg avlägsnas inte⁸⁶⁾.

I närheten av rännilar⁶¹⁾ handlar man i enlighet med kraven i kriterium 10.

Där fåran ska korsas ska det ske så att fåran inte ändras märkbart eller så att det bildas fördjupningar som leder vatten i dess riktning.

Om sådan reglering av vattenhushållningen som ska genomföras enligt vattenlagen kräver att en bäck som har förlorat sitt naturtillstånd rensas och att man rör sig inom en skyddszon, kan man vid behov avvika från skyddszonskraven i det område som behöver rensas.

Grundliga förbättringar av skogsvägar och byggandet av nya skogsvägar genomförs så att det är möjligt för vandringsfiskar och andra vattenlevande organismer att röra sig fritt och så att man sörjer för vattenvården.

På förnyelseytor där vatten leds till utfallsdiken genomförs ändamålsenliga vattenvårdsåtgärder.

Indikatorer

På behandlingsområdet⁸⁷⁾ har skyddszonen bevarats på det sätt som kriteriet avser då markytan på över 90 procent av skyddszonens längd enligt uppföljningen⁴¹⁾ är oskadad och vegetationens olika skikt och täckande förmåga kvarstår.

De ställen där fåran korsas har inte haft några betydande konsekvenser för fårans struktur och det har inte bildats några fördjupningar som leder vatten i fårans riktning.

I samband med grundliga förbättringar av skogsvägar och byggandet av nya vägar har trummor och broar installerats så att det inte har skapats hinder för vandringsfiskar och andra vattenlevande organismer att röra sig i vattendragen.

På förnyelseytor där vatten leds till utfallsdiken har det genomförts ändamålsenliga vattenvårdsåtgärder.

Definitioner

⁸²⁾ Med vattendrag avses hav, sjöar, tjärnar, älvar, åar och bäckar. Som bäckar räknas även små fåror där det finns vatten året om och där det är möjligt för fiskar att röra sig. Vid identifieringen av bäckar kan man använda sig av materialet Ranta10 och materialet om laxbeståndet.

⁸³⁾ Av orsaker som anknyter till landskapet, rekreation eller naturvård kan man röja bort buskskiktet eller små träd längs stränder intill vattendrag.

⁸⁴⁾ Med växtskyddsmedel avses växtskyddsmedel enligt definitionen i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011) och i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009.

⁸⁵⁾ För identifieringen av objekt kan man använda sig av materialet om laxbeståndet.

⁸⁶⁾ Stammar får avlägsnas om de medför olägenheter med tanke på rekreation och naturvård eller risk för översvämning.

⁸⁷⁾ Behandlingsområdet är en helhet som består av en eller flera beståndsfigurer eller ett område som har avgränsats på karta, på vilket det utförs samma slags avverkningar eller andra skogsvårdsåtgärder på i huvudsak hela området.

8.18 Grundvattnets kvalitet tryggas vid skogsbruksåtgärder

8.18.1 I grundvattenområden⁸⁸) som är viktiga för vattenförsörjningen (klass 1, klass 1E) eller som lämpar sig för vattenförsörjning (klass 2, klass 2E) används inte⁸⁹) kemiska växtskyddsmedel eller gödselmedel och utförs det inte stubbrytning. På torvmarker är askgödsling tillåten, om den inte äventyrar kvaliteten på grundvattnet⁹⁰). På grundvattenområden i klass E är gödsling tillåten, om den inte äventyrar det ytvattenekosystem eller terrestra ekosystem som har lett till E-klassificeringen och som är beroende av grundvattnet. På grundvattenområden i klass E används inte kemiska växtskyddsmedel.

Indikatorer

(ary) Skogsorganisationerna⁷⁾ har till sitt förfogande eller har tillgång till lägesdata för de grundvattenområden som har klassificerats.

(ary) Begränsningarna av användningen av bekämpningsmedel och gödselmedel har beaktats i skogsorganisationernas⁷⁾ arbetsinstruktioner och rekommendationer. Vid uppföljningen⁴¹⁾ har man inte påträffat objekt med stubbrytning i grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen (klass 1, klass 1E) eller som lämpar sig för vattenförsörjning (klass 2, klass 2E).

(ry + mo) Skogsägaren har tillgång till lägesdata för de grundvattenområden som har klassificerats.

(ry + mo) Begränsningarna av användningen av bekämpningsmedel och gödselmedel har beaktats när de har använts. Man påträffar inte objekt med stubbrytning i grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen (klass 1, klass 1E) eller som lämpar sig för vattenförsörjning (klass 2, klass 2E).

På grundvattenområden i klass E har det inte använts kemiska växtskyddsmedel.

Definitioner

⁸⁸⁾ Grundvattenområdena är indelade i klasserna 1, 1E, 2, 2E och E. Finlands grundvattenområden har enligt hur de lämpar sig för vattenförsörjning och skyddsbehovet klassificerats i grundvattenområden som är viktiga för vattenförsörjningen (klass 1) och övriga grundvattenområden som lämpar sig för vattenförsörjning (klass 2). Till klass E räknas dessutom grundvattenområden med grundvatten som sådana betydande ytvattenekosystem och terrestra ekosystem i naturtillstånd eller i ett tillstånd som påminner om naturtillstånd som skyddas av annan lagstiftning är direkt beroende av.

⁸⁹⁾ Med användning av växtskyddsmedel avses inte plantering i ett grundvattenområde av plantor som på en platskola har behandlats med bekämpningsmedel mot snytbagge, och inte heller användning av stubbehandlingsmedel när man vid användningen följer de direktiv och begränsningar som anges i Säkerhets- och kemikaliverket Tukes⁵⁷⁾ växtskyddsmedelsregister.

⁹⁰⁾ Det är förbjudet att använda askgödselmedel med tillsatt bor på grundvattenområden.

8.19 Allemansrätten tryggas och möjligheterna att ta sig fram längs friluftsleder säkerställs

8.19.1 Med stöd av allemansrätten⁹¹⁾ är det möjligt att vistas och röra sig och att plocka naturprodukter i skogarna.

Möjligheterna att ta sig fram längs friluftsleder upprätthålls så att förutsättningarna för mångbruk av skogarna säkerställs.

Indikatorer

Det finns inga betydande konstaterade begränsningar av allemansrätten.

Friluftsleder som har inrättats och märkts ut genom friluftsledsförordning enligt lagen om friluftsliv (606/1973) eller genom separata avtal med markägaren undantas från markberedning och stubbrytning. Det kvarlämnas ingen grot på friluftsleder. Fasta konstruktioner som har byggts för friluftsleder lämnas orörda vid skogsbruksåtgärder. Möjligheterna att ta sig fram längs friluftsleder har beaktats på det sätt som avses i kriteriet när uppföljningen⁴¹⁾ visar att över 90 procent av lederna är orörda längs de delar där åtgärder har utförts och när leder inte har blivit oframkomliga eller man har säkerställt en alternativ rutt för lederna.

Definitioner

⁹¹⁾ Enligt allemansrätten får man bl.a.

- röra sig exempelvis till fots, på skidor eller med cykel
- tillfälligt slå läger på någon annans mark
- plocka skogsbär, svamp och vissa andra naturprodukter
- samla torra kvistar och nedfallna kottar och nötter.

Allemansrätten ger inte rätt att

- göra upp eld
- skada träd eller buskar
- skada plantskogar eller odlingar
- köra med motorfordon i terräng
- plocka fridlysta växter, lavar eller mossor
- bygga utfodringsplatser för vilt
- skräpa ned i naturen.

Möjligheterna att utöva allemansrätten och dess begränsningar beror på den form av markanvändning som pågår i området.

Mera information om allemansrätten finns i miljöministeriets publikation *Allemansrätten – Lagstiftning och praxis* och i *Allemansrätten och aktiviteter på annans mark. Lagstiftning och god praxis* (publikationsserien Finlands miljö 30/2012; på finska, med svenskt presentationsblad).

8.20 Fasta fornlämningar bevaras

8.20.1 Åtgärder för skötsel och användning av skogarna planeras och utförs så att kraven enligt lagen om fornminnen (295/1963) uppfylls. Fasta fornlämningar⁹²⁾ enligt lagen om fornminnen får inte utgrävas, överhöljas, ändras, skadas, borttagas eller på annat sätt rubbas utan tillstånd som meddelats med stöd av den lagen.

Indikatorer

Domstolsavgöranden där en fornminnesförseelse enligt 1 § 2 mom. i lagen om fornminnen har konstaterats.

Definitioner

⁹²⁾ Uppgifter om var det finns fasta fornlämningar finns i nättjänsten Kulttuuriympäristön palveluikkuna (www.kyppi.fi), som förvaltas av Museiverket.

8.21 Verksamhetsförutsättningarna för rennäring tryggas

8.21. På de statliga skogsområden som Forststyrelsen besitter inom renskötselområdet sammanjämkas skogsbruksåtgärder och rennäringen genom samarbete på lokal nivå, så att förutsättningarna för att bedriva rennäring tryggas på lång sikt och på ett övergripande sätt i samband med skogsbruksåtgärder.

Indikatorer

För att målet ska nås ska Forststyrelsen samarbeta med företrädare för de renbeteslag som berörs när myndigheten vidtar sådana åtgärder som kan ha väsentliga konsekvenser för bedrivandet av rennäring. Viktiga åtgärder och behovet av samarbete ska definieras tillsammans så att målet nås. I samarbetet följer man det avtal⁹³⁾ som Forststyrelsen och Renbeteslagsföreningen gemensamt undertecknade den 4 april 2013 samt de punkter i Forststyrelsens naturresursplaner som gäller sammanjämkandet av skogsbruket och rennäringen.

Definitioner

⁹³⁾ Certifieringskriteriet syftar på det avtal som gäller vid tidpunkten i fråga. Kriteriet gäller statens marker i den del av renskötselområdet som ligger utanför samernas hembygdsområde. Forststyrelsen följer tillsammans med renbeteslagen de avtal som gäller för varje enskilt renbeteslag. Om ett renbeteslag säger upp alla avtal, följer Forststyrelsen det som anges i renskötsellagen, Forststyrelsens miljöguide och naturresursplanerna.

8.22 Barns och ungdomars kunskaper om skog och deras förhållande till naturen främjas

8.22.1 Det finns ett uppdaterat åtgärdsprogram för området, genom vilket man främjar barn och ungdomars kunskaper om skog och stärker deras förhållande till naturen. Kriteriet gäller enbart regional gruppcertifiering.

Indikatorer

De aktörer inom skogsbranschen som finns i området⁹⁴⁾ granskar tillsammans med dem som ansvarar för skogsbranschens ungdomsarbete och utbildningen inom skogs- och naturbranschen åtgärdsprogrammet inom ett år efter att certifikatet har granskats. När åtgärdsprogrammet ska genomföras strävar man aktivt efter samarbete även med andra aktörer i området som är intresserade av saken.

I åtgärdsprogrammet ingår en plan för

- a) utökande av barns och ungdomars kunskaper om skogsnatur, skogsvård, mångsidig användning av skogarna och skogsbruk samt stärkande av deras förhållande till naturen,
- b) skogsbesök i samarbete med daghem, skolor och aktörer inom fritidssektorn,
- c) arrangerande av praktikplatser och inläring i arbetet för de ungdomar som söker sig till ett yrke inom skogs- och naturbranschen och för dem som redan studerar inom branschen samt för främjandet av ungas sysselsättningsmöjligheter.

I åtgärdsprogrammen ställs det upp mål och genomförandet av dem följs upp årligen. De som har förbundit sig till skogscertifieringen och andra som har medverkat i utarbetandet av åtgärdsprogrammet gör en sammanställning av sina egna evenemang och skickar uppgifterna till den som innehar certifikatet.

Definitioner

⁹⁴⁾ Med aktörer inom skogsbranschen i området avses i kriteriet bl.a. Finlands skogscentral, Forststyrelsen, skogsvårdsföreningarna och virkesanskaffningsorganisationerna samt företag- och arbetstagarorganisationerna.

9. Bedömning av prestationsnivån

9.1 Uppföljning, mätning, analys och bedömning

9.1.1 Uppföljning av skogstillgångarna och bedömning av hur de sköts, inbegripet de ekologiska, sociala och ekonomiska konsekvenserna, ska göras regelbundet och resultatet ska beaktas i planeringsprocessen.

9.1.2 Skogarnas hälsotillstånd och livskraft ska följas regelbundet, i synnerhet när det gäller de viktigaste biotiska och abiotiska faktorerna såsom skadegörare, sjukdomar, överbetning, övertäthet, bränder och skador till följd av klimatfaktorer, luftföroreningar eller skogsvårdsåtgärder. Dessa kan påverka skogsekosystemens hälsotillstånd och livskraft.

9.1.3 När skogsägaren eller den som ansvarar för skogsvården har naturprodukter i sin besittning, och produkterna ingår i skötseln och användningen av skogarna i det certifierade området, ska utnyttjandet av produkterna regleras, följas upp och övervakas.

9.1.4 Arbetsförhållandena ska följas upp regelbundet och anpassas vid behov.

9.2 Intern revision

9.2.1 Målsättning

Certifikatsinnehavaren ska ha ett program för internrevision, genom vilket man med planerade intervaller tar fram information om

- a) verksamhetssystemets överensstämmelse med
 1. kraven på organisationens verksamhetssystem

2. kraven i den nationella standarden för hållbar skogsvård
- b) hur effektivt verksamhetssystemet genomförs och upprätthålls.

9.2.2 Organisation

Certifikatsinnehavaren

- a) planerar, utarbetar, genomför och upprätthåller ett eller flera revisionsprogram, som inbegriper hur ofta granskningar ska upprepas, tillvägagångssätt, ansvarsområden, planeringskrav och rapportering, och där man beaktar betydelsen av de aktuella processerna och resultatet av tidigare revisioner,
- b) fastställer revisionskriterierna och tillämpningsområdet för varje revision,
- c) väljer revisorer och genomför revisioner för att säkerställa att revisionsprocessen är objektiv och opartisk,
- d) säkerställer att resultatet av revisionen rapporteras till den som ansvarar för den relevanta verksamheten,
- e) förvarar de dokumenterade uppgifterna som bevis på att revisionsprogrammet har genomförts och som bevis på resultatet av revisionen.

9.3 Syn som förrättas av ledningen

9.3.1 Standarden kräver att den syn som ledningen årligen förrättar omfattar åtminstone

- a) läget för de åtgärder som vidtagits på basis av tidigare syner som förrättats av ledningen,
- b) sådana förändringar i de externa och interna faktorerna som är väsentliga för verksamhetssystemet,
- c) uppgifter om organisationens verksamhet, inbegripet utvecklingsriktningarna för
 - avvikelser och korrigerande åtgärder,
 - resultatet av uppföljningens mätningar,
 - resultatet av revisionen,
- d) möjligheterna till kontinuerlig förbättring.

9.3.2 Standarden kräver att resultatet av den syn som ledningen har förrättat inbegriper beslut om möjligheter till kontinuerlig förbättring och om behov av ändringar i verksamhetssystemet.

9.3.3 Standarden kräver att dokumenterade uppgifter förvaras som bevis på resultatet av den syn som ledningen har förrättat.

10. Förbättringar

10.1 Avvikelser och korrigerande åtgärder

10.1.1 Standarden kräver att när det förekommer avvikelser ska certifikatsinnehavaren

- a) reagera på avvikelserna och vid behov
 - i. vidta åtgärder för att kontrollera och rätta till dem och
 - ii. hantera följderna av dem,

- b) bedöma behovet av åtgärder för att undanröja orsakerna till avvikelsen så att samma sak inte upprepas eller händer någon annanstans genom att
 - i. bedöma avvikelsen,
 - ii. utreda orsakerna till avvikelsen och
 - iii. fastställa om det förekommer motsvarande avvikelser eller finns möjlighet att sådana uppkommer,
- c) vidta nödvändiga åtgärder,
- d) bedöma effekten av de korrigerande åtgärder som har vidtagits och

vid behov ändra sitt verksamhetssystem.

10.1.2 Standarden kräver att korrigerande åtgärder ska vara ändamålsenliga med hänsyn till konsekvenserna av de avvikelser som har upptäckts.

10.1.3 Standarden kräver att organisationen förvarar de dokumenterade uppgifterna som bevis på

- a) arten av avvikelser och de åtgärder som de har lett till,
- b) resultatet av korrigerande åtgärder.

10.2 Kontinuerliga förbättringar

10.2.1 Hållbarheten i skötseln och användningen av skogarna samt lämpligheten, ändamålsenligheten och effektiviteten vad gäller det verksamhetssystem som styr denna hållbarhet förbättras kontinuerligt.

Bilaga 1. Tillämpning av kraven på julgrans- och pyntegröntodling

Standarden PEFC ST 1003:2018, som innehåller PEFC:s internationella krav på skogsvård, ger möjlighet att tillämpa kriterierna på trädodlingar i enlighet med bilaga 1 till standarden PEFC ST 1003:2018. När det gäller Finlands nationella standard har det ansetts vara nödvändigt att ha separata tillämpningsanvisningar för julgransodlingar. I fråga om julgransodlingar följer man kraven i Finlands nationella standard, förutom när det gäller de undantag som beskrivs i denna bilaga.

PEFC FI 1002:20XX Kriterier för skogscertifiering	Tolkning i fråga om julgransodlingar
6.1 Anmälan om användning av skog visar att avverkningen är lagenlig och att miljöaspekterna är klarlagda	6.1 gäller inte huggning på julgrans- eller pyntegröntodlingar . Miljöaspekterna utreds i det skede då julgransodlingen planeras och anläggs.
8.10 Naturvärden i skyddsområden bevaras, 8.11 Särdrag hos värdefulla livsmiljöer bevaras och 8.12 Kända livsmiljöer för hotade arter tryggas	I det skede då en julgrans- eller pyntegröntodling anläggs säkerställs det att det i området inte finns <ul style="list-style-type: none"> - naturtyper enligt 29 § i naturvårdslagen, där naturvårdsmyndigheten i enlighet med 30 § i naturvårdslagen har fattat beslut om gränserna för området i fråga och delgett markägaren beslutet, - platser enligt 47 § i naturvårdslagen där arter som åtnjuter särskilt skydd förekommer och där naturvårdsmyndigheten har infört begränsningar och informerat objektets ägare om saken, - platser enligt 49 § i naturvårdslagen och bilaga 5 till naturvårdsförordningen där arter förökar sig och rastar, - vårdbiotoper som i den riksomfattande inventeringen av vårdbiotoper har identifierats som värdefulla på riks- och landskapsnivå och som markägaren har informerats om, - skyddsområden eller Natura 2000-områden.
8.14 Vid skogsbruksåtgärder kvarlämnas levande naturvårdsträd och död ved samt bevaras trädslagsblandningen och snår	8.14 gäller inte julgrans- och pyntegröntodlingar . Miljöaspekterna granskas ur ett större perspektiv inom hela skogsbruksenheten. Objekt med naturvårdsträd som finns i direkt närhet till julgransodlingen och som inte omfattas av verksamheten identifieras i det skede då julgransodlingen anläggs. Vårdåtgärder som har vidtagits på en julgransodling skadar inte grupper av naturvårdsträd.

<p>8.7 Vid skogsförnyelse används trädslag som hör till de naturliga arterna i Finland</p>	<p>I 8.7 nämns det att kravet inte gäller specialfall, vilka är bl.a. anläggande av trädbestånd i parker och tätorter, julgransodling och produktion av pyntegrönt, trädbestånd och träd som planterats med tanke på landskapsvård eller för att bevara en kulturmiljö samt odling av hybridasp.</p>
<p>8.9 Växtskyddsmedel används på ett ansvarsfullt sätt</p>	<p>På julgrans- och pyntegröntodlingar får man, när det är nödvändigt, använda sådana växtskyddsmedel som är godkända av Tukes vid bekämpningen av ytvegetation och andra skador. Växtskyddsmedel ska användas på ett ansvarsfullt sätt och man ska föra bok över användningen av dem. Personer som har att göra med växtskyddsmedel ska ha en omfattande växtskyddsexamen som är i kraft.</p>

Bilaga 2. Lagstiftning som är central för det finländska skogsbruket

I denna bilaga beskrivs den lagstiftning som är central för det finländska skogsbruket och de skyldigheter den ålägger skogsägare och aktörer. Särskilt sådana lagar lyfts fram som motsvarar de krav som ställs av den internationella PEFC-standarden (PEFC ST 1003:2018). Bilagan är informativ. Lagarnas innehåll kan fritt läsas i sin helhet på den offentliga och avgiftsfria internetjänst för juridiskt material som ägs av justitieministeriet: www.finlex.fi.

Lag	Beskrivning av lagens innehåll
<p>Skogslagen (1093/1996)</p>	<p>Syftet med skogslagen är att främja en i ekonomiskt, ekologiskt och socialt hänseende hållbar skötsel och användning av skogarna så att skogarna uthålligt ger en god avkastning samtidigt som deras biologiska mångfald bevaras (1 §). Markägaren ska till skogscentralen lämna in en anmälan om användning av skog inför en på behandlingsområdet planerad avverkning samt om avverkningssättet, förnyelsesättet och behandlingen av särskilt viktiga livsmiljöer som eventuellt finns på behandlingsområdet (14 §). Lagen fastställer också avverkarens och planerarens ansvar (7 §). Avverkaren ska vid drivning och andra tillhörande åtgärder se till att bestämmelserna i lagen följs. Den som har utarbetat stämplingsplanen ansvarar för att planen överensstämmer med lagen.</p> <p>Lagen förbjuder skogsskövling. Skogsägaren är skyldig att förnya skogen efter förnyelseavverkning (5 och 5 a §). Förnyelseskyldigheten gäller även sådan skogsbruksmark som enligt en anmälan ska tas i annat bruk, om markanvändningssättet inte har ändrats inom fyra år från det att avverkning eller någon annan åtgärd har avslutats (3 §). Rövning av skog för annat bruk kan kräva tillstånd enligt markanvändnings- och bygglagen,</p>

	<p>miljöskyddslagen eller vattenlagen. Skogslagen tillämpas till dess att ett beslut om beviljande av tillstånd har vunnit laga kraft.</p> <p>Enligt skogslagen ska skogarna skötas och användas så att de allmänna förutsättningarna tryggas för att bevara de livsmiljöer som är viktiga för skogens biologiska mångfald (10 §). Inom ett skyddsskogsområde ska skogarna också skötas och användas med särskild försiktighet och så att de åtgärder som vidtas inte orsakar en förskjutning av skogsgränsen (12 §). I syfte att bevara skogen till skydd för bosättning eller odling på för vindar synnerligen utsatta holmar och stränder vid havet eller insjöar eller på höjder och branter eller för förebyggande av jordskred får det göras större inskränkningar i skogens användning (13 §).</p> <p>I lagen föreskrivs det att Finlands skogscentral ska utarbeta ett regionalt skogsprogram i samarbete med företrädare för skogssektorn och andra intressentgrupper samt övervaka dess genomförande (26 §). Programmet ses över vid behov. Programmet ska innehålla allmänna mål för en hållbar skötsel och användning av skogarna, mål för de åtgärder som avses i lagstiftningen om finansiering av ett hållbart skogsbruk och för finansieringen av åtgärderna och allmänna mål för utveckling av skogsbruket i området. Uppgifter som kan identifieras som uppgifter om enskilda skogsfastigheter ska inte tas in i programmet.</p> <p>Det regionala skogsprogrammet ska innehålla</p> <ul style="list-style-type: none"> - en beskrivning av skogarnas, skogsbrukets och trädanvändningens tillstånd samt av utvecklingsbehoven och utvecklingsmålen, - målen för ändamålsenliga skogsåtgärder, - en beskrivning av skogarnas biologiska mångfald inbegripet skyddsområden, - en beskrivning av näringsverksamhet som grundar sig på skogsbruk och skogar och dess sysselsättningseffekter samt utvecklingsbehoven och utvecklingsmöjligheterna, - en bedömning av programmets ekonomiska konsekvenser, konsekvenser för miljön och andra konsekvenser.
Fastighetsregistrelagen (392/1985)	I Finland förvaltar Lantmäteriverket ett fastighetsdatasystem som innehåller grundläggande uppgifter om fastigheterna och indirekta uppgifter om ägarna (1 §).
Jordabalken (540/1995)	Jordabalken innehåller grundläggande bestämmelser om förvärv av skogsfastigheter och inskrivning av äganderätt.
Lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013)	Genom lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror verkställs EU:s timmerförordning (EU) nr 995/2010 och de EU-rättsakter som antagits med stöd av den. Timmerförordningen kräver att aktörerna använder ett s.k. system för tillbörlig aktsamhet för att säkerställa att timmer och trävaror är lagenliga.

<p>Markanvändnings- och bygglagen (132/1999)</p>	<p>Markanvändningen styrs med hjälp av planläggning (1 §). Beredningen av en plan ska ske i växelverkan med de personer och sammanslutningar vars förhållanden eller intressen i avsevärd mån kan påverkas av planen (6 §). När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna samt de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna och övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning.</p> <p>Planlägningsförfarandet ska ordnas så att markägarna på området och de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas betydligt av planen samt de myndigheter och sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen har möjlighet att delta i beredningen av planen.</p> <p>Sådana åtgärder som förändrar landskapet, såsom trädfällning, är tillståndspliktiga på de områden som anges i lagen (128 §). Tillstånd för miljöåtgärder krävs t.ex. vid arbete på ett detaljplaneområde och en del generalplaneområden.</p> <p>Enligt lagen ska de mål för områdesanvändningen som ställts av statsrådet beaktas och möjligheterna att uppnå dem främjas vid planeringen på landskapsnivå, vid kommunernas planläggning och i de statliga myndigheternas verksamhet (24 §).</p> <p>Med hjälp av målen för områdesanvändningen styr man utsläppen från samhälle och trafik, tryggar man den biologiska mångfalden och kulturmiljöns värden samt förbättrar man näringsverksamhetens möjligheter till förnyelse. De bidrar också till anpassningen till följderna av klimatförändringen och extrema väderfenomen. De riksomfattande målen för områdesanvändningen ingår i det system för planering av områdesanvändningen som det föreskrivs om i markanvändnings- och bygglagen.</p>
<p>Lagen om enskilda vägar (560/2018)</p>	<p>Enligt lagen ska en vägrätt bildas så ändamålsenligt som möjligt så att ändamålet med vägen uppnås så förmånligt som möjligt och så att vägen eller användningen av den inte medför onödig olägenhet för miljön eller större skada eller olägenhet för någon än vad som är nödvändigt (4 §). Lagen tryggar också särskilt Natura 2000-områden och deras naturvärden (21 §).</p> <p>Enligt lagen ska en väg hållas i sådant skick som transportbehovet förutsätter och vid underhållet ska också trafiksäkerheten beaktas. Vid underhållet av en väg ska utöver denna lag iakttas vad som föreskrivs i naturvårdslagen, vattenlagen, lagen om fornminnen, 3 kap. i skogslagen, miljöskyddslagen och andra lagar (24 §).</p>
<p>Lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013)</p>	<p>Syftet med denna lag är att upprätthålla skogarnas goda hälsa och bekämpa skogsskador (1 §). Lagen ålägger bl.a. skogsägaren skyldighet att avlägsna skadade träd från skogen (6 §) och avverkarare skyldighet att sörja för bekämpningen av rotticka vid avverkning sommartid (8 a §). Om det i en skog förekommer exceptionellt omfattande skogsskador eller om det finns en risk för utbredning eller uppkomst av en omfattande skogsskada,</p>

	<p>får jord- och skogsbruksministeriet i syfte att förhindra spridning eller uppkomst av skogsskada ålägga markägarna inom riskområdet att avlägsna ett tillräckligt antal träd från skogen eller att vidta andra nödvändiga åtgärder (9 §).</p> <p>Naturresursinstitutet ska med bistånd av Finlands skogscentral följa och förutse förekomsten och utbredningen av växtsjukdomar och skadedjur som orsakar skogsskador samt undersöka sambandet mellan skadornas orsak och verkan och deras ekonomiska betydelse (12 §).</p> <p>Naturresursinstitutet ska årligen lämna en utredning över resultaten av uppföljningen till jord- och skogsbruksministeriet.</p>
Lagen om växtskyddsmedel (1563/2011)	<p>Syftet med denna lag är att säkerställa att växtskyddsmedel används på ett korrekt och hållbart sätt och att minska riskerna av användningen av växtskyddsmedel (1 §). Enligt lagen ska växtskyddsmedel användas på ett korrekt sätt i enlighet med det konstaterade behovet och med iakttagande av bruksanvisningarna. Vid yrkesmässig användning av växtskyddsmedel ska även de allmänna principerna för integrerat växtskydd iaktas (6 §).</p> <p>Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) ska se till att yrkesmässiga användare, distributörer och rådgivare har tillgång till utbildning i korrekt och säker hantering och användning av växtskyddsmedel (8 §).</p> <p>Växtskyddsmedel får spridas endast med spridningsutrustning som är lämplig för ändamålet, i gott skick och säker att använda (12 §). I yrkesverksamhet får växtskyddsmedel användas endast av personer som har avlagt växtskyddsexamen (17 §).</p> <p>Säkerhets- och kemikalieverket godkänner och registrerar de växtskyddsmedel som kommer in på marknaden och övervakar att den lagstiftning som gäller dessa medel iaktas (5 §). Listan över godkända medel omfattar inte bekämpningsmedel av klass 1A och 1B enligt WHO:s klassificering.</p>
Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021	<p>Stockholmskonventionen, som begränsar användningen av POP-föreningar, har satts i kraft i EU-området genom EU:s POP-förordning. Förordningen är direkt tillämplig lagstiftning i alla EU-länder. I Finland övervakar Tukes att de förbud och begränsningar som gäller den ämnestillverkning och det utsläppande på marknaden som nämns i artiklarna 3 och 4 i POP-förordningen iaktas. NTM-centralerna och de kommunala miljöförmyndigheterna övervakar de förbud och begränsningar som gäller användningen av POP-föreningar.</p>
Lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002) Jord- och skogsbruksministeriets förordning om	<p>Enligt lagen ska plantor som marknadsförs och som ska användas för skogsodling vara sunda och livskraftiga samt lämpade för skogsodling (8 § i JSM:s förordning).</p> <p>Om det kan konstateras eller om det med fog kan antas att användningen av skogsodlingsmaterial på grund av materialets fenotypiska eller genetiska egenskaper medför olägenhet för skogsbruket, miljön, genresurserna eller den biologiska mångfalden, kan jord- och skogsbruksministeriet förbjuda marknadsföringen av materialet till slutanvändaren (26 §).</p>

handel med skogsodlingsmaterial (1055/2002)	
Lagen om gödselafabrikat (539/2006)	Syftet med denna lag är att de gödselafabrikat som släpps ut på marknaden i Finland ska vara säkra och av hög kvalitet samt lämpliga för växtproduktion (1 §). Gödselafabrikat får inte innehålla sådana mängder skadliga ämnen, produkter eller organismer att användning i enlighet med bruksanvisningen kan orsaka fara för människors eller djurs hälsa eller säkerhet, växters sundhet eller miljön (5 §).
Naturvårdslagen (1096/1996)	Syftet med naturvårdslagen är att bevara naturens mångfald, vårda landskapets värde, stödja hållbart nyttjande av naturtillgångarna och av naturmiljön, öka kännedomen om och intresset för naturen samt främja naturforskningen (1 §). Med stöd av naturvårdslagen har man tryggt vissa skogliga naturtyper (29 §) samt viktiga platser där sådana arter som åtnjuter särskilt skydd förekommer (47 §). Lagen förbjuder att fridlysta djurarter dödas, fångas eller störs (39 §) samt att det bedrivs handel med dem (45 §).
Vattenlagen (587/2011)	Genom vattenlagen regleras på ett heltäckande sätt olika former av användning av vattentillgångarna och syftet med lagen är att bevara en god vattenstatus (1 §). Vattenhushållningsprojekt som kan förändra vattendragets läge, djup, vattenstånd, vattenförling, strand eller vattenmiljö eller grundvattnets kvalitet eller mängd kräver tillstånd av tillståndsmyndigheten (3 kap. 2 §). Uppförande av en bro eller transportanordning över en allmän farled eller kungsådra kräver alltid tillstånd (3 kap. 3 §). Vattenlagen förbjuder äventyrande av de naturliga förhållandena i vissa typer av vattennatur (2 kap. 11 §).
Miljöskyddslagen (527/2014)	Miljöskyddslagen reglerar förorening av miljön och de skyldigheter och föreskrifter som ansluter sig till detta. Enligt lagen ska verksamhetsutövaren känna till verksamhetens konsekvenser för miljön, verksamhetens risker för miljön och hanteringen av dem samt möjligheterna att minska verksamhetens negativa miljöpåverkan (6 §). Lagen ålägger verksamhetsutövaren att förebygga och begränsa förorening av miljön (7 §). Lagen anger att sådan verksamhet som medför risk för förorening är tillståndspliktig (27 §). Lagen innehåller bl.a. förbud mot förorening av grundvattnet (17 §) och av mark (16 §).
Lagen om fornminnen (295/1963)	Fasta fornlämningar som berättar om Finlands tidigare bebyggelse och historia är fredade med stöd av lagen om fornminnen (1 §). Tillsynen över fredningen av objekten utövas av Museiverket (3 §).
Jaktlagen (615/1993)	Jaktlagen gäller jakt, fångst och dödande av icke fredade djur samt viltvård, ersättande av skador som vållats av vilt och tillsynen över hundar (1 §). Rätten att bedriva jakt och att bestämma därom tillkommer markägaren (6 §). Enligt lagen ska jakt bedrivas i enlighet med principerna för bärkraftigt nyttjande och viltbeståndens fortbestånd bör säkerställas genom viltvård (20 §). För jakt på hjortdjur krävs det en jaktlicens från Finlands viltcentral (26 §). Om nyttjandet av jakträtt och om viltvård inom statens områden beslutar den myndighet som innehar området (44 §).

Viltförvaltningslagen (158/2011)	Lagen definierar Finlands viltcentralers och jaktvårdsföreningarnas ansvar i fråga om utövandet av hållbar vilthushållning och jakt (1 §). I anslutning till Finlands viltcentral finns det regionala viltvårdsråd (5 §). Dessa bidrar till att öka den öppna och interaktiva intressegruppsarbetet kring vilthushållningen och arbetar för att främja samordningen av olika intressen. Vidare medverkar de regionala viltvårdsråden i arbetet med att ta fram landsomfattande förvaltningsplaner som styr förvaltningen av viltbestånden.
Räddningslagen (379/2011)	Syftet med räddningslagen är att förbättra människornas säkerhet och minska antalet olyckor (1 §). Lagen förpliktar till försiktighet vid hantering av eld och förbjuder uppgörande av öppen eld på annans mark utan markägarens lov (6 §). Hyggesbränning på skogsmark ska alltid utföras med iakttagande av särskild försiktighet och under tillsyn av en yrkesutövare inom skogsbranschen som är förtrogen med hyggesbränning i praktiken (7 §). Den som utför hyggesbränning ska underrätta räddningsverket om bränningen på förhand (8 §).
Arbetskyddslagen (738/2002)	Syftet med arbetskyddslagen är att förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållandena, vilket inbegriper tryggande och upprätthållande av arbetstagarnas arbetsförmåga. Ett annat mål med lagen är att förebygga och förhindra olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (1 §). Lagen kräver kartläggning och bedömning av riskerna i arbetet (10 §) samt att arbetstagarna introduceras i arbetsuppgifterna (14 §).
Lagen om tillsynen över arbetskyddet och om arbetskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006)	Syftet med denna lag är att säkerställa efterlevnaden av bestämmelserna om arbetskydd samt att förbättra arbetsmiljön och arbetsförhållandena. Detta ska ske med hjälp av myndighetstillsyn över arbetskyddet samt samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare (1 §). Arbetsgivaren gör upp ett verksamhetsprogram för arbetskyddet för arbetsplatsen (9 § i arbetskyddslagen).
Lagen om samarbete inom företag (334/2007)	Genom denna lag främjas interaktiva samarbetsförfaranden mellan ett företag och dess personal vilka grundar sig på att tillräckliga uppgifter om företagets situation och om dess planer ges till personalen i rätt tid. Målet är att i samförstånd utveckla företagets verksamhet och förbättra arbetstagarnas möjligheter att påverka de beslut som fattas i företaget (1 §). Lagen tillämpas i företag som regelbundet har minst 20 arbetstagare (2 §).
Lagen om beställarens utredningskyldighet och ansvar vid anlitan av utomstående arbetskraft (1233/2006)	Genom denna lag strävar man efter att bekämpa grå ekonomi och syftet med lagen är att främja lika konkurrens mellan företag samt iakttagande av anställningsvillkor (1 §). Lagen tillämpas på arbete som utförs i Finland inom alla branscher och den gäller både finländska och utländska företag när de anlitar utomstående arbetskraft (2 §). Lagen ålägger den som beställer arbete att utreda om avtalspartnern har fullgjort sina lagstadgade förpliktelser som avtalspartner och arbetsgivare (5 §).

Arbetsavtalslagen (55/2001)	Arbetsavtalslagen är en grundläggande lag för arbetslivet, vilken tillämpas på nästan alla anställningsförhållanden, oberoende av hurdant arbete som utförs. Lagen tillämpas på ett sådant avtal (<i>arbetsavtal</i>) mellan en arbetsgivare och en arbetstagare genom vilket en arbetstagare förbinder sig att utföra arbete för en arbetsgivares räkning under dennes ledning och övervakning, och arbetstagaren får lön för arbetet (1 §).
Arbetstidslagen (872/2019)	Arbetstidslagen är en allmän lag som tillämpas på arbete som utförs i både arbetsavtalsförhållanden och tjänsteförhållanden (1 §). Bestämmelser om arbete som utförs av personer under 18 år finns dessutom i lagen om unga arbetstagare (998/1993). Arbetstid är den tid som används till arbete och den tid under vilken arbetstagaren är skyldig att stå till arbetsgivarens förfogande på arbetsstället (3 §). Enligt lagens 38 § är det enbart en arbetstagare vars huvudsakliga uppgift är att leda och övervaka andra arbetstagares arbete eller en arbetstagare som har ingått ett avtal om utökad flexitid som skriftligen får komma överens om att mertids- och övertidsersättningar eller ersättning för söndagsarbete betalas som en särskild månadsersättning.
Lagen om friluftsliv (606/1973)	Denna lag ska bl.a. definiera förfarandena för hur officiella friluftsleder (2 §) och strövområden (16 §) ska anläggas. På sådan statlig mark som är av avsevärd allmän betydelse för idkandet av friluftsliv kan det inrättas strövområden. Nyttjandet av området ska ordnas så att friluftslivets behov i tillräcklig utsträckning blir tillgodosedda (16 §)
Lagen om Forststyrelsen (234/2016)*	<p>Forststyrelsen är ett statligt affärsverk inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde, vilket styrs av ministeriet. Bestämmelser om Forststyrelsens verksamhet finns i lagen om Forststyrelsen. Bestämmelser om miljöministeriets styrningsuppgifter finns i 9 §. I lagen fastställs det att Forststyrelsen på ett hållbart sätt ska vårda, använda och skydda den statliga jord- och vattenegendom som den besitter. Forststyrelsen ska bedriva affärsverksamhet inom ramen för de samhälleliga förpliktelser som ålagts den i denna lag samt sköta offentliga förvaltningsuppgifter. Forststyrelsen ska bedriva verksamhet enligt företagsekonomiska principer samt enligt de mål för Forststyrelsens tjänster och övriga mål för verksamheten som riksdagen har ställt upp för den (2 §). Som en väsentlig del av den hållbara vården och användningen av naturresurserna ska Forststyrelsen i tillräcklig grad beakta skyddet och en ändamålsenlig ökning av den biologiska mångfalden tillsammans med de övriga målen för vården, användningen och skyddet av skogar, havet och andra naturresurser. Forststyrelsen ska dessutom beakta de krav som användningen av naturen för rekreation och främjandet av sysselsättningen ställer (6 §).</p> <p>Till hjälp för det beslutsfattande som gäller användningen av statens områden i Forststyrelsens besittning finns det, för beaktande av lokalbefolkningen och för främjande av samordningen av funktionerna, delegationer landskaps- eller områdesvis. I en kommun som i sin helhet hör till samernas hembygdsområde tillsätts det kommunvisa delegationer med uppgift att handlägga ärenden som gäller en hållbar användning och</p>

	<p>skötsel av statens land- och vattenområden och de naturresurser som hör till dem (39 §).</p> <p>Vården, användningen och skyddet av naturresurser i Forststyrelsens besittning ska inom samernas hembygdsområde enligt sametingslagen (974/1995) samordnas så att förutsättningarna för utövande av samekulturen tryggas, och inom renskötselområdet enligt renskötsellagen så att de förpliktelser som föreskrivs i renskötsellagen uppfylls (6 § 2 mom.).</p>
Ödemarkslagen (62/1991)	<p>Ödemarksområden inrättas på statlig mark för att bevara områdenas ödemarkskaraktär, trygga den samiska kulturen och naturnäringarna samt utveckla ett mångsidigt utnyttjande av naturen och förutsättningarna för detta i norra Finland (1 och 3 §). Ett ödemarksområde ska skötas och utnyttjas enligt en underhålls- och dispositionsplan som utarbetas av Forststyrelsen och fastställs av miljöministeriet. Skogarna på ödemarksområdena ska bevaras i naturtillstånd eller skötas enligt principerna för naturenlig skogsvård (7 §).</p>
Sametingslagen (974/1995)*, Finlands grundlag (731/1999)	<p>Samernas rättigheter som urfolk inom sitt hembygdsområde har tryggats genom en separat lag. Samerna såsom ett urfolk ska, enligt vad som bestäms närmare i denna lag och annanstans i lag, tillförsäkras kulturell autonomi inom sitt hembygdsområde i ärenden som angår deras språk och kultur (1 §). Med samernas hembygdsområde avses Enontekis, Enare och Utsjoki kommuner samt Lapin paliskunta benämnda renbeteslags område i Sodankylä kommun (4 §).</p> <p>Enligt grundlagen har samerna såsom urfolk rätt att bevara och utveckla sitt språk och sin kultur (17 §). Samerna har inom sitt hembygdsområde språklig och kulturell autonomi enligt vad som bestäms i lag (121 §). Det allmänna ska se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses (22 §).</p>
Renskötsellagen (848/1990)	<p>Renskötsellagen skapar ramar för bedrivandet av renskötsel och rennäringen. Lagen definierar renskötselområdet och gränsen för det område som är särskilt avsett för renskötsel (2 §). De marker som tillhör staten och som ligger norr om gränsen bildar ett område som är särskilt avsett för renskötsel. Mark inom detta område får inte användas så att det medför betydande olägenhet för renskötseln.</p> <p>Renskötsel får, med de inskränkningar som det föreskrivs om i denna lag, inom renskötselområdet bedrivas oberoende av ägande- eller besittningsrätten till marken (3 §). Betesgången för renar på det skyddsskogsområde som avses i skogslagen ska ske med iakttagande av särskild försiktighet och så att den inte orsakar en förskjutning av skogsgränsen (3 a §).</p> <p>Renar ska skötas så att de inte utan markägarens tillstånd kommer in i odlingar eller skadar plantbestånd på skogsförnygringsytor eller i övrigt orsakar jord- och skogsbruket onödigt skada (31 §). Av synnerligen vägande skäl är renbeteslaget även skyldigt att ingärda plantbestånd på</p>

	<p>skogsförnygringsytor inom ett område som tillhör någon annan än staten eller en kommun eller en församling (32 §).</p> <p>Dessutom kräver lagen att avverkningsarbeten ska utföras så att renar inte orsakas skada (42 §)</p>
Skoltlagen (253/1995)*	<p>Skoltlagen ska främja levnadsförhållandena och utkomstmöjligheterna för skoltarna och inom skoltområdet samt bevara och främja skoltkulturen (1 §). I lagen erkänns skoltsamernas uråldriga förvaltningsorgan och skötsel av ärenden via skoltarnas byastämman (42 §).</p> <p>Lagen ger skoltarna särskilda rättigheter i anslutning till markanvändningen (9 §).</p>
Strafflagen (39/1889)	<p>Enligt strafflagen är stöld, förskingring och olovligt brukande (28 kap. 1 och 2 §) och besittningsintrång inbegripet olovligt brukande av annans mark (28 kap. 11 §) straffbara handlingar.</p> <p>Lagen förebygger korruption genom att förbjuda och föreskriva att det är straffbart att ta emot eller begära en muta (40 kap. 1, 2 och 3 §).</p>
Lagen om Finlands skogscentral (418/2011)	<p>Skogscentralen ska främja de skogsbaserade näringarna, verkställa lagstiftningen om skog och sköta uppgifter som hänför sig till skogliga data (1 §).</p> <p>Till Skogscentralens offentliga förvaltningsuppgifter hör bl.a. planerings- och utredningsuppgifter som hänför sig till en hållbar skötsel och användning av skogarna, att främja de skogsbaserade näringarna, klimat- och energimålen, bevarandet av skoglig mångfald och annat miljöskydd i anknytning till skogsbruket, att utarbeta, följa upp och genomföra det nationella skogsprogrammet och de regionala skogsprogrammen, att främja landsomfattande och regional samverkan inom skogsbruket, att främja de skogsbaserade näringarna i samarbete med organisationer på regional nivå eller landskapsnivå, att tillhandahålla utbildning, rådgivning och information som främjar skogsbruket, att utöva tillsyn över efterlevnaden av de lagar som gäller skogsbruket samt att följa skogsbrukets och skogarnas tillstånd och utveckling (8 §).</p>
Lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011)	<p>Skogscentralens system för skoglig information innehåller sådana uppgifter om ägande och besittning av fastigheter och sådan information om skogstillgångar som gäller fysiska personer. Information om skogstillgångar är skogliga data om trädbestånd, jordmån, ståndort, läge och geometri, areal, begränsningar av användning, mångfald och andra särdrag i fråga om en figur eller något annat geografiskt avgränsat skogsområde samt skogliga data om förslag som gäller skogsskötsel, naturvård, avverkning och andra åtgärder eller redan vidtagna åtgärder samt andra skogliga data som är nödvändiga för skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter (4 §).</p> <p>Enligt lagen får informationen om skogstillgångar inte innehålla väsentliga brister, fel eller feltolkningar. Den information om skogstillgångar som har registrerats i informationssystemet ska också uppdateras regelbundet (7 §).</p>
Lagen om vattenvårds- och	<p>De allmänna målen för vattenvårdsförvaltningen är att skydda, förbättra och återställa vattnen så att ytvattens och grundvattnens status inte försämras samt att deras status är åtminstone god. Syftet med denna lag</p>

<p>havsvårdsförvaltningen (1299/2004)</p>	<p>är att det vid vattenvårdsförvaltningen ska tas hänsyn inte bara till vattnens kvalitet utan även till att vattentillgången är tillräcklig och vattenanvändningen hållbar samt till vattentjänsterna och den ekonomiska analysen av dessa, till skyddet mot översvämningar och tillgången på vatten för rekreation, till de sjukdomar som sprids via vatten samt till skyddet av akvatiska ekosystem och sådana terrestra ekosystem och våtmarker som står i direkt kontakt med dem (1 §). Lagen verkställs genom att man definierar de yt- och grundvattenförekomster vars status ska följas och som ska klassificeras vart sjätte år. För alla vattenförekomster fastställs det åtgärder genom vilka man ska nå målen i fråga om vattenstatusen senast år 2027 och dessa sammanförs i åtgärdsprogram och förvaltningsplaner som ska godkännas av statsrådet. Målen är bindande för staten.</p>
<p>Diskrimineringslagen (1325/2014)</p>	<p>Syftet med diskrimineringslagen är att främja likabehandling och förebygga diskriminering samt att effektivisera rättssäkerheten för den som utsatts för diskriminering (1 §). Lagen ålägger arbetsgivare att bedöma hur likabehandling uppnås på arbetsplatsen och att med hänsyn till arbetsplatsens behov utveckla arbetsförhållandena samt förfarandena i samband med att personal anställs och beslut som berör personalen fattas (7 §).</p>
<p>Finlands grundlag (731/1999)</p>	<p>Enligt grundlagen ska Finlands konstitution trygga människovärdets okränkbarhet och den enskilda människans frihet och rättigheter samt främja rättvisa i samhället. Enligt 22 § i grundlagen ska det allmänna se till att de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna tillgodoses. I samband med den reform som genomfördes år 1995 införlivades alla människorättskonventioner som vid den tiden var förpliktande för Finland i grundlagen. Det skydd som grundlagen ger går till vissa delar längre än det skydd som de internationella människorättskonventionerna ger.</p>
<p>Avfallslagen (646/2011)</p>	<p>Enligt 72 § i avfallslagen är det förbjudet att skräpa ned. I miljön får inte avfall lämnas, maskiner, anordningar, fordon, fartyg eller andra föremål överges eller ämnen släppas ut så att följden kan bli osynlighet, förfulning av landskapet, minskad trivsel, risk för att människor eller djur skadas eller någon liknande risk eller olägenhet.</p>
<p>Statsrådets förordning om hållbar skötsel och användning av skog (1308/2013)</p>	<p>Det regionala skogsprogrammet ska innehålla</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) en beskrivning av skogarnas, skogsbrukets och trädanvändningens tillstånd samt av utvecklingsbehoven och utvecklingsmålen, 2) en beskrivning av skogarnas biologiska mångfald med beaktande av förpliktelseerna enligt skogslagen samt de skyddsområden som inrättats med stöd av naturvårdslagen (1096/1996) och de områden där skogen endast i begränsad omfattning får användas för skogsbruk, 3) målen för verksamhet enligt lagstiftningen om finansiering av ett hållbart skogsbruk,

	<p>4) en beskrivning av näringsverksamhet som grundar sig på skogsbruk och skogar och dess sysselsättningseffekter samt utvecklingsbehoven och utvecklingsmöjligheterna,</p> <p>5) en bedömning av programmets ekonomiska konsekvenser, konsekvenser för miljön och andra konsekvenser.</p> <p>När programmet utarbetas ska skogscentralen samarbeta med de viktigaste skogsbruksaktörerna inom området, med landskapsförbunden, miljövårdsmyndigheterna och andra intressenter som behövs för utarbetande av programmet samt med sametinget i samernas hembygdsområde. Forststyrelsen ska delta i utarbetandet av programmet beträffande den mark som är i dess besittning. (17 §)</p>
Lagen om skogsvårdsföreningar (534/1998)	<p>En skogsvårdsförening är en sammanslutning av skogsägare. Syftet med en skogsvårdsförening är att främja lönsamheten hos det skogsbruk som skogsvårdsföreningens medlemmar bedriver och uppnåendet av de övriga mål som medlemmarna uppställt för sitt skogsbruk, främja en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar skötsel och användning av skogarna samt bevaka medlemmarnas intressen. En skogsvårdsförening har till uppgift att erbjuda sina medlemmar tjänster i anslutning till skogsägande och skogsbruk (1 §).</p>
Lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016)	<p>Denna lag har till ändamål att effektivisera användningen av allmänna medel, främja innovativ och hållbar upphandling av hög kvalitet samt garantera lika möjligheter för företag och andra sammanslutningar att erbjuda varor, tjänster och byggentreprenader vid anbudsförfaranden för offentlig upphandling.</p> <p>De upphandlande enheterna ska sträva efter att ordna sin upphandling så att den kan genomföras på ett så ekonomiskt, högkvalitativt och systematiskt sätt som möjligt genom att utnyttja befintliga konkurrensförhållanden och med beaktande av miljöaspekter och sociala aspekter (2 §).</p>
Den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015)	<p>Syftet med denna lag är att främja en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar skötsel och användning av skogarna. Syftet med de stöd som avses i denna lag är att öka skogarnas tillväxt, upprätthålla ett vägnät för skogsbruket, skydda skogarnas biologiska mångfald och bidra till skogarnas anpassning till klimatförändringen (1 §).</p> <p>Enligt lagen kan stöd beviljas enskilda skogsägare för vård av plantbestånd och ungskog, vitaliseringsgödsling av skog, vård av torvmarksskog, byggande och grundlig förbättring av skogsvägar, miljöstödsavtal och naturvårdsprojekt.</p>
Lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986)	<p>Syftet med denna lag är att förebygga diskriminering på grund av kön och främja jämställdheten mellan kvinnor och män samt att i detta syfte förbättra kvinnans ställning särskilt i arbetslivet. Lagen syftar också till att förebygga diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck</p>

(1 §). Enligt lagen ska varje arbetsgivare i arbetslivet på ett målinriktat och planmässigt sätt främja jämställdheten mellan könen (6 §).

* Lagen om Forststyrelsen, sametingslagen, skollagen och kriterierna 31–32 beaktar kraven i ILO 169.